

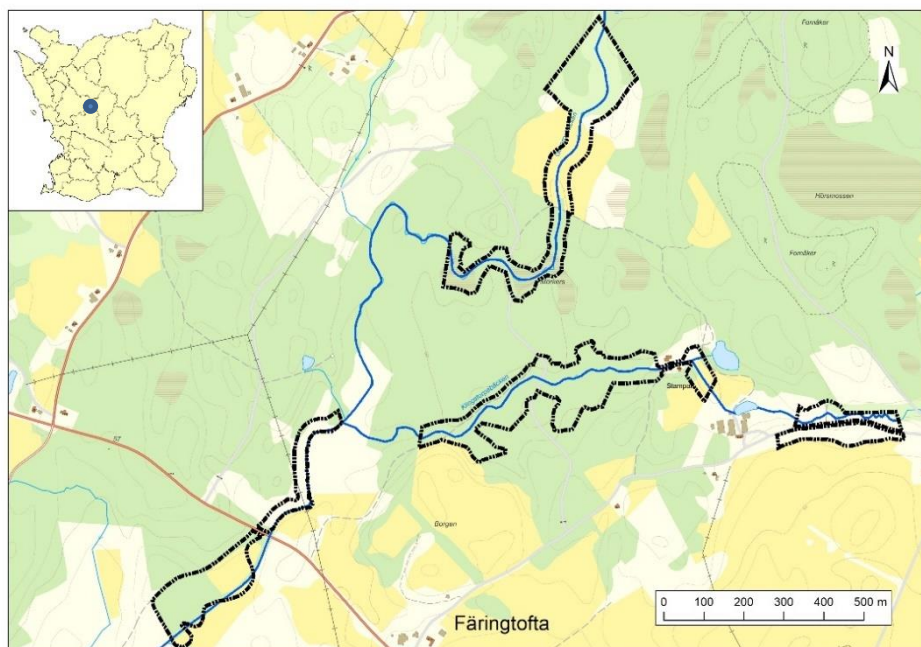
Kontaktperson
Miljöavdelningen
Naturskyddsenheten
Pernilla Olsson
010 - 224 10 00 (vxl)
skane@lansstyrelsen.se

Enligt sändlista

Bildande av naturreservatet Klingstorpabäcken i Klippans kommun

Länsstyrelsens beslut

Med stöd av 7 kap 4 § miljöbalken (1998:808) förklarar länsstyrelsen det område som avgränsats på bifogad karta (bilaga 1) som naturreservat. Naturreservatets gränser ska märkas ut i fält enligt Naturvårdsverkets anvisningar. För att trygga syftet med naturreservatet skall de föreskrifter gälla, som anges nedan med stöd av 7 kap 5, 6 och 30 §§ miljöbalken. Med stöd av 3 § Förordning (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. fastställer länsstyrelsen bifogad skötselplan, Bilaga 3.

Figur 1 Naturreservatet Klingstorpabäcken.

© Lantmäteriet Geodatasamverkan

Uppgifter om naturreservatet

Namn	Klingstorpabäcken
Kommun	Klippan
Natura 2000 ID	-
DOS-ID	1102927
Gränser	Området begränsas av mitten av svart punktstreckad linje på till detta beslut bifogad karta (bilaga 1)
Fastigheter	Se bilaga 6
Markägarkategori	Privat
Läge	Nordväst om Färingtofta
Kartblad	Topografiska kartan: 03CSO 03C Ekonomiska kartan: 03C3j 032 39
Centralpunkt	13°22'29,693"E 56°3'11,406"N (SWEREF99)
Naturgeografisk region	8, Nordöstra Skånes barrskogslandskap
Vattenförekomst (HID)	Klingstorpabäcken (Gуvarp) MS_CD:WA19283783, VISS EU_CD: SE622064-135208;
Övrigt vatten	Klingstorpabäcken (Klingstorp) MS_CD: WA54059584, VISS EU_CD:NW621735-135213
Grundvattenförekomst	MS_CD: WA48226440, VISS EU_CD:SE621733- 134852
Huvudavrinningsområde	Rönne å SE96000
Inskrivna nyttjanderätter	Se bilaga 6
Dikningsföretag	Se bilaga 6
Areal	19,8 ha, varav 0,56 ha vatten
Vattendragets längd	Klingstorpabäcken (Gуvarp): 1,6 km Klingstorpabäcken (Karup): 1,1 km Totalt: 2,7 km
Förvaltare	Länsstyrelsen i Skåne län

Syftet med reservatet

Syftet med reservatet är att:

1. bevara biologisk mångfald,
2. vårda och bevara värdefulla naturmiljöer,
3. tillgodose områden för friluftslivet,
4. skydda, återställa eller nyskapa värdefulla naturmiljöer eller livsmiljöer för skyddsvärda arter.

Precisering av syftet:

Syftet med naturreservatet är att bevara biologisk mångfald och att skydda, vårda och återställa värdefulla naturmiljöer. Områdets vattendrag med omgivande ekologiskt funktionella strandzoner i form av svämlövskogar¹, lövskogar och ädellövträd samt betesmarker och andra ingående naturmiljöer med dess ekosystem och biologiska mångfald ska bevaras.

Syftet tillgodoses genom att:

- genomföra åtgärder som långsiktigt bevarar och utvecklar ett livskraftigt bestånd av flodpärlmusslan (*Margaritifera margaritifera*) och dess livsmiljöer, exempelvis att aggregera flodpärlmusslor inom naturreservatet.
- åtgärder vidtas för att utveckla områdets hydrologi mot ett naturliknande tillstånd, exempelvis genom att flöden och strömförhållanden tillåts att vara så naturlika som möjligt,
- åtgärder vidtas för att utveckla vattendragets morfologi och konnektivitet mot ett mer naturliknande tillstånd, exempelvis genom att återföra sten, block och död ved till vattendraget, att öka beskuggningen av vattendraget där behov finns, minimera onaturlig erosion och sedimentation i och kring vattendraget,
- skogsmarken med dess flora och fauna tillåts utvecklas fritt från ekonomiskt skogsbruk,

¹ Svämlövskog är en skogstyp definierad i EU:s habitatdirektiv med EU-kod 91E0. Naturtypen innehåller framförallt klibbal och ask, ligger i anslutning till sjöar eller vattendrag och översvämmas regelbundet vid högvatten.

- svämlöv-, löv- och ädellövskog utvecklas mot ett naturskogsliknande tillstånd med en flerskiktad svämlöv-, löv- och ädellövskog av varierande ålderssammansättning,
- skötselåtgärder vidtas för att påskynda utveckling mot ett naturskogsliknande tillstånd, exempelvis genom luckhuggning och ringbarkning,
- äldre ädellövträd vårdas genom försiktig frihuggning,
- fälla/skada träd för att öka mängden och säkerställa kontinuiteten av död/döende ved i vatten och på land,
- andelen svämlövskog ökar,
- områden med barrskog avvecklas och tillåts att utvecklas till svämlövskog där marken är tillräckligt fuktig och i övrigt till löv- eller ädellövskog, självföryngrad gran tas bort,
- ädellövvirke inte får transporteras ut ur naturreservatet,
- bekämpa arter som inte har sin naturliga utbredning i området,
- betesmark tillåts att utvecklas till naturbetesmark.

Föreskrifter

A. Föreskrifter med stöd av 7 kap 5 § miljöbalken om inskränkningar i markägares och annan sakägares rätt att förfoga över fastigheter inom reservatet

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar är det förbjudet **att:**

1. avverka ädellöv-/ lövträd och buskar, eller föra bort död ädellöv-/ lövved,
2. plöja, spränga, gräva, schakta, dika, utfylla, tippa, dumpa, anordna upplag, markbearbeta eller på annat sätt skada mark, jordvallar, stengården, småvatten eller vattendrag,
3. uppföra byggnad eller annan anläggning, exempelvis mast, vindkraftverk, vattenkraftverk eller liknande,
4. omföra betesmark till kultiverad betesmark eller åker,
5. anlägga väg,
6. dra fram mark- eller luftledning,

7. dika eller dränera,
8. vidta åtgärder som grumlar eller förorenar vattendraget,
9. använda kemiska eller biologiska bekämpningsmedel, utfodra vilt eller tillföra växtnäringsämnen, kalk eller jordförbättringsmedel,
10. så eller plantera träd, buskar eller andra växter,
11. sätta ut fisk eller andra kräftarter än flodkräfta,
12. sätta ut eller föra in arter som inte förekommer naturligt i trakten i mark eller vatten,
13. framföra fordon i vattendraget,
14. fiska.

B. Föreskrifter med stöd av 7 kap 6 § miljöbalken om markägares och annan sakägares skyldighet att tåla visst intrång

För att tillgodose syftet med reservatet förpliktigas markägare och innehavare av särskild rätt till fastighet att tåla att följande anordningar och åtgärder vidtas inom reservatet:

1. utmärkning av och upplysning om naturreservatet enligt bilaga 2,
2. avverkning och bortforsling av barrträd i hela naturreservatet utanför de områden som markerats som gran-, tall- eller blandskog i bilaga 2,
3. avverkning och bortforsling av barrträd i samtliga barr- och blandskogsbestånd efter år 2050 i områden som är markerade som gran-, tall- eller blandskog i bilaga 2,
4. borttagande av självföryngrade barrplantor i hela naturreservatet,
5. luckhuggning, plockhuggning, ringbarkning eller röjning i syfte att skapa naturskogsliknande skog i hela naturreservatet, förutom i de områden som är

markerade som betesmark eller som gran- eller tallskog (innan det att barrskogen är avverkad) i bilaga 2

6. vid behov plantering av löv- eller ädellövträd i hela naturreservatet som inte utgörs av betesmark eller åkermark enligt bilaga 2,
7. hävd genom bete eller slåtter samt uppförande och underhåll av stängsel på mark som är betesmark enligt bilaga 2,
8. vid behov uppförande och underhåll av vattningsanordningar för betesdjur och av broar mellan betesmarker för betesdjur, i områden som markerats som betesmark i bilaga 2
9. uppsättning av informationsskylt på plats enligt bilaga 2,
10. uppföljning av områdets syften, skötsel och miljöövervakning inom hela naturreservatet,
11. att återföra sten, block och död ved, stödutsättning av fisk i naturvårdssyfte, aggregera (sammanföra) flodpärlmusslor i och utmed hela vattendragen, i syfte att restaurera vattendragen; att återmeandra, skapa svämzoner och öka beskuggning i och utmed hela vattendragen, förutom i de områden som markerats som betesmark eller åkermark (bilaga 2)
12. att motverka skador som orsakas av vilt, invasiva arter ², fisk eller kräftor i hela naturreservatet,
13. att åker övergår till skog genom naturlig succession i hela område 9 B enligt bilaga 2.

² Med invasiv art avses arter som kan utrota någon av landets egna arter eller bestånd, förändra ett helt ekosystem, vara bärare av nya sjukdomar som angriper inhemska arter, blanda sig med lokala bestånd, utkonkurrera hotade arter för resurser och livsutrymme eller hybridisera med landets egna arter

C. Ordningsföreskrifter med stöd av 7 kap 30 § miljöbalken om rätten att färdas och vistas samt ordningen i övrigt inom reservatet

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar är det förbjudet **att**:

1. sätta upp anslagstavla, skylt, inskrift, affisch eller liknande,
2. uppföra någon form av anläggning eller ställa upp för naturreservatet främmande föremål,
3. medföra hund annat än hållen i fysiskt koppel.
4. tälta, anordna camping eller uppställningsplats för husvagn, campingbil eller liknande,

Vidare är det förbjudet att utan länsstyrelsens tillstånd:

5. fånga insekter, spindlar, snäckor, musslor eller andra ryggradslösa djur annat än genom håvning, handplockning eller annan selektiv metod med efterföljande återutsättning inom naturreservatet, under förutsättning att det inte strider mot fridlysningsbestämmelser. Kravet på återutsättning gäller inte enstaka beläggsexemplar av varje art under förutsättning att insamlandet inte bryter mot fridlysningsbestämmelserna,
6. samla in mossor, lavar, eller vedlevande svampar, med undantag av enstaka beläggsexemplar, under förutsättning att insamlandet inte bryter mot fridlysningsbestämmelserna.

Undantag från föreskrifter

Ovanstående föreskrifter under A och C utgör ej hinder för:

1. tillsyns- och förvaltningsuppdrag som utförs av tjänstepersoner från Länsstyrelsen inom hela naturreservatet,
2. förvaltaren av naturreservatet, eller den som förvaltaren uppdrar åt, att vidta åtgärder, eller för förvaltarens tillsyn av området enligt vad som framgår av föreskrifterna under B ovan,

3. drift och underhåll av vid tidpunkten för detta beslut befintliga vägar, vägkanter och vägdiken. Exempel på driftåtgärder är: lagning av mindre beläggningsskador och potthål, rensning av vägtrummor, röjning och slätter av vägkanter. Vid utförande av större åtgärder som inte är driftåtgärder ska samråd ske med Länsstyrelsen inför arbetet. Vid akuta åtgärder kan samråd ske sedan arbetet inletts, dock senast inom tre arbetsdagar,
4. underhåll av lagakraftvunna dikningsföretag eller lagliga diken, drift och underhåll av vid tidpunkten för detta beslut befintliga ledningar och anläggningar såsom t ex vatten-, avlopps-, energi-, tele- och elledning. Inför utförande av arbete ska samråd ske med länsstyrelsen. Vid akuta underhållsåtgärder kan samråd ske sedan arbetet inletts, dock senast inom tre arbetsdagar.

Från naturreservatsföreskrifterna gäller vidare följande undantag:

- A 3 gäller inte för mobila jakttorn,
- A 1 gäller inte för markägarna eller arrendatorer utanför vattendragets högvattenlinje, efter skriftligt samråd med förvaltaren, i område som markerats som betesmark eller åker (bilaga 2),
- A 1 och A 7 gäller inte markägarna avseende att ta bort träd och buskar i vattendraget inom sin tomt, för att förhindra att vattennivån blir så hög att den skadar byggnader på tomten, i skötselområde 8 A (bilaga 2),
- A 1 och A 7 utgör inte hinder för markägarna avseende att klippa/skära bort växtlighet i vattendraget för att kunna hålla marken betad eller skörda vallväxter, i skötselområde 7 A, 7 B, 7D och 9A (bilaga 2),
- A 2 gäller inte för markägare eller arrendatorer avseende att plöja på kultiverad betesmark eller på åkermark utanför ett avstånd på 10 meter från vattendragets medelvattenlinje i samband med sådd, i skötselområdena 7 B och 9 A (bilaga 2),
- A 2 gäller inte för tillfälligt upplag i samband med skötseln av reservatet, gäller inte heller för upplag på särskilt anvisad plats,

- A 9 gäller inte avseende växtnäringsämnen eller jordförbättringsmedel som naturgödsel, utanför ett avstånd på 10 meter från vattendragets strandbrink, i skötselområde 7 B och 9 A (bilaga 2),
- A 12 gäller inte för markägare eller arrendatorer avseende att odla vall i skötselområde 7 B eller 9 A (bilaga 2),
- A 14 gäller inte markägare på fastigheterna Klingstorp 21:1 och 21:2, Färingtofta 1:3 samt Färingtofta 4:23, på sina respektive fastigheter,
- C2 gäller inte uppsättande av varningsskylt i samband med jakt,
- C3 gäller inte för markägare, djurhållare eller jakträttsinnehavare i samband med jakt eller djurhållning.

Länsstyrelsen får enligt 7 kap 7 § miljöbalken, om det finns särskilda skäl, lämna dispens från meddelade reservatsföreskrifter.

Upplysningar

Länsstyrelsen upplyser om att föreskrifter, med stöd av 7 kap 30 § miljöbalken, gäller även om beslutet överklagas. Dessutom gäller andra lagar, förordningar och föreskrifter än reservatsföreskrifterna för området, exempelvis:

- 11 kapitlet miljöbalken med bestämmelser om vattenverksamhet.
- Fridlysningsbestämmelser. Alla vilda fåglar och däggdjur samt deras ägg, ungar och bon är fredade enligt jaktlagen (1987:259). Vissa andra växt-, svamp- och djurarter är fridlysta enligt 8 kap miljöbalken och artskyddsförordningen.
- 7 kap miljöbalken med bestämmelser om områden som omfattas av biotopskydd (11 §) eller strandskydd (13-18 §§).
- Kulturmiljölag (1988:950) med krav på tillstånd för att rubba, ta bort, gräva ur, täcka över eller genom bebyggelse, plantering eller på annat sätt ändra eller skada en fornlämning.
- Terrängkörningslagen (1975:1313) och terrängkörningsförordningen (1978:594) med vissa förbud mot körning i terräng.
- 15 kap 31 § miljöbalken om förbud mot nedskräpning.
- Lokala och kommunala ordningsföreskrifter.

Inom området ska nödvändiga åtgärder vidtas för att uppnå syftet med naturreservatet. Syftet ska även uppnås genom att utvärdera och anpassa skötseln i överensstämmelse med ny kunskap om biologiska värden.

Mark- och vattenanvändning

Betesdjur

Föreskriften A2 innebär att trampskador från betesdjur ska minimeras i och kring vattendragen för att minimera erosion och sedimentation, vilket bland annat belastar vattendraget med fina partiklar, vilket i sin tur försämrar de ekologiska förhållandena på och i vattendragets botten.

El- och teleledning

Befintliga el- och teleanläggningar får kontrolleras och efter samråd med länsstyrelsen underhållas fortlöpande. Underhållsåtgärder kan exempelvis vara att vid behov fälla farliga kanträd, röja vegetation i ledningsgator, vidta nödvändig kvistning samt annat underhåll, exempelvis i form av att byta stolpar eller reparera linor. Underhållsarbete kan även innebära behov av att köra maskiner till och från ledningen samt i ledningsgatan. Elnätägaren ska kontaktas om en förändring av marknivå under eller bredvid kraftledningarna skulle ske, eller om anläggningar såsom vägar, parkering, vindskydd, staket etc. ska anläggas. Om träd avverkas invid eller under elkraftledningar gäller särskilda bestämmelser (ESA³). Innan arbete i ledningsområdet påbörjas ska ledningsbevakning beställas. Inför markarbeten ska aktuellt nätbolags kabelanvisning kontaktas via aktuell hemsida. Utökningar av elnätet ska tillståndsprövas när begäran av elanslutningar görs.

Vägar över vattendrag

Vägbroar över och vägtrummor i vattendrag inom naturreservatet ska vid renovering ersättas med samma konstruktion och bärighet som befintlig bro/trumma har. Om Länsstyrelsen och fastighetsägaren/väghållaren är överens om det kan dock en annan konstruktion användas. Kostnaderna för utbyte eller reparation av broar och trummor enligt ovan bekostas av fastighetsägaren/väghållaren. Om det vid reparationen/utbytet ställs krav från Länsstyrelsen som innebär en fördyring jämfört med ovan beskriven åtgärd, ska den extra kostnaden betalas av Länsstyrelsen. Ovan nämnda typer av åtgärder utgör vattenverksamhet och för dessa gäller 11 kapitlet miljöbalken.

³ ESA – Elsäkerhetsanvisningar.

Beskrivning av området

Geologi och ytvatten

Vattendraget ligger till största delen inom Klippans kommun och utgör en del av Rönne ås avrinningsområde. Det består inom naturreservatet av en huvudfåra och ett biflöde. Huvudfåran benämns Klingstorpabäcken (Guvarp) och den rinner söderut och mynnar i Rönne å vid Forestad. Ungefär 3 km uppströms denna mynning i Rönne å ansluter ett biflöde från öster som benämns Klingstorpabäcken (Klingstorp).

I och kring Klingstorpabäcken finns värdefulla isälvsavlagringar. Det är ett relativt naturligt och rent vattendrag med många skyddsvärda sträckor, som exempelvis ett flertal sumpskogar, parallella vattendragsfårar (kvillområden), partier med strömmande vatten, blockrika sträckor och områden med mycket goda lek- och uppväxtmiljöer för öring. Det är en av Skånes viktigaste lokaler för flodpärlmussla. Musslorna finns på ett flertal platser i vattendraget och reproduktion är noterad (glochidier på öringgälar). Antalet unga (små) musslor i vattendraget är dock minimalt.

Vattendraget är utpekad som ett nationellt särskilt värdefullt vattendrag. Avrinningsområdet utgörs till stor del av svämlövskog och lövskog men även av barrskog, betesmark, åkermark och några grustäkter som håller på att avvecklas. Klingstorpabäcken (Guvarp) utgör en ytvattenförekomst som i april 2018 bedöms ha minst god status, men som i vattenförvaltningens preliminära klassificering 2015 bedömdes ha måttlig ekologisk status, på grund av vandringshinder uppströms naturreservatet. I övrigt har de biologiska, fysikalisk-kemiska samt hydromorfologiska kvalitetsfaktorer bedömts till god eller hög status. Klingstorpabäcken har använts som referensvatten vid undersökningar i andra vattendrag i området.

Markanvändning och kulturhistoriska bevarandevärden

Det finns en lång historia av mänsklig aktivitet i området kring vattendraget. Det finns fornlämningar i omgivningen som tyder på att bygden varit bebodd sedan sten- och bronsåldern. Det finns en fornlämning längst österut i reservatet i betesmark. Flera fynd av boplatser och visten har gjorts vid vattendraget. Området har troligen också utgjort utmark till Färingtofta. Enligt rekognosceringskartan från 1810-talet och generalstabskartan från år 1865 var vattendraget meandrande (slingrande) och omgivet av sankmarker och öppen mark. På rekognosceringskartan syns även dammar på ställen där de inte finns idag. Häradskartan från 1930-talet visar att stora områden nära vattendraget var bevuxna med barrskog. Söder om vägen är

vattendraget rätat sedan början av 1900-talet. Jämför man flygfoto från 1947 med flygfoto från 2015 ser man att det var ett mycket öppnare landskap 1947, med en stor brist på skuggning av ån.

Biologiska bevarandevärden

Vattendraget utgörs på många sträckor av en å som meandrar sig fram naturligt med god skuggning från relativt grov svämlövskog, huvudsakligen klibbal, och på flera ställen finns kvillområden med en rik fuktkrävande flora. I vattendraget förekommer flodpärlmussla (*Margaritifera margaritifera*), som är rödlistad och enligt denna klassad som starkt hotad (EN)⁴. De delar av Klingstorpabäcken som ligger inom naturreservatet utgör mycket viktiga områden för att om möjligt få tillbaka ett livskraftigt bestånd av flodpärlmussla. Arten finns endast i några få och svaga bestånd i Skåne, därför är det av största vikt att skydda de nyckelbiotoper som finns i och längs Klingstorpabäcken. I de aktuella sträckningarna av ån finns det också ett flertal goda uppväxtmiljöer för öring (*Salmo trutta*). Öringen är av stort värde för flodpärlmusslan då musslans larver s.k. glochidierna lever parasitiskt på öringens gälar under en period. Sträckorna med god uppväxtmiljö för öring har en relativt hög vattenhastighet, mycket block och en god skuggning.

Utanför reservatsområdet har man observerat enstaka exemplar av den rödlistade akut hotade flodkräftan (*Astacus astacus*) och ålen (*Anguilla anguilla*). Övriga fiskarter som påträffats i vattendraget är lake (*Lota lota*; nära hotad, NT), elritsa (*Phoxinus phoxinus*), bäcknejonöga (*Lampetra planeri*), abborre (*Perca fluviatilis*) och gädda (*Esox lucius*).

När det gäller bevarandevärden i närmiljön, 0-30 m från bäcken, så utgörs de huvudsakligen av svämlövskog och lövskog med dominans av klibbal (*Alnus glutinosa*) och inslag av ädellövträd som ek och ask. Skogen ger en god skuggning över vattendraget. Övriga träd som växer i närmiljön är björk och tall på torrare partier. Längst i norr i reservatsområdet finns ett större område med svämlövskog som inte brukats sedan 1960-talet. Det finns inslag av några torrare partier. Dominerande trädslag här är klibbal med inslag av björk, bok, tall och ek. Mängden död ved är större här än i resterande reservatsområde och då främst i form av vindfällan.

⁴ Rödlistan tas fram av Artdatabanken vid Sveriges lantbruksuniversitet (SLU) och fastställs av Naturvårdsverket (NV) och Havs- och vattenmyndigheten (HaV), där hotkategori EN=starkt hotad.

I övrigt i vattendragets närmiljö inom naturreservatet finns det även barrträdsplanteringar i några mindre områden, vilka består av tall och gran. Vattendraget är till stor del orensat eller endast sparsamt rensat, men mängden död ved är relativt liten. På ett flertal sträckor finns kvillområden med en rik flora med till exempel näckmossa (*Fontinalis sp.*), axslinga (*Myriophyllum spicatum*), kabbleka (*Caltha palustris*), igelknopp (*Sparganium emersum*), svalting (*Alisma plantago-aquatica*) och vattenmynta (*Mentha aquatica*). Skogsstyrelsen har pekat ut sex olika nyckelbiotoper längs med bäcken inom reservatsområdet. Det finns en del öppen mark i form av betesmark och sötvattensstrandäng, varav ett område ingår i ängs- och betesmarksinventeringen. I detta objekt växer till exempel mandelblomma (*Saxifraga granulata*), småvänderot (*Valeriana dioica*) och smörboll (*Trollius europaeus*).

Friluftsliv och tillgänglighet

Området utnyttjas inte i någon större omfattning av allmänheten idag vilket kan bero på att terrängen på sina ställen är svårtillgänglig. Området har dock ett rekreativevärde för att vattendraget bitvis meandrar och utgörs och omges av en stor variation av livsmiljöer. Dessa består till exempel av områden med strömmande vatten, öar i vattendraget, svämzoner med uppvuxen klubbalskog med rik flora och av betesmarker. Detta ger en upplevelse av ett mer naturligt vattendrag. En parkering kommer anläggas och reservatsskyltar kommer sättas upp.

Övrigt

Naturreservatet utgör inget hinder för att nuvarande jordbruksmark övergår till skogsmark, enligt 12 kap miljöbalken, under förutsättning att syfte och föreskrifter för naturreservatet följs. Dock krävs en anmälan till Länsstyrelsen för detta oavsett förekomst av naturreservat.

Barrträd kommer att avverkas i naturreservatet med syfte att istället gynna svämlöv, löv- och ädellövskog, vilket i sin tur gynnar flodpärlmusslans livsmiljöer.

Skälen för beslutet

Enligt 7 kap. 4 § miljöbalken (MB) får ett mark- eller vattenområde förklaras som naturreservat av länsstyrelsen i syfte att bevara biologisk mångfald, vårda och bevara värdefulla naturmiljöer eller tillgodose behov av områden för friluftslivet. Ett område som behövs för att skydda, återställa eller nyskapa värdefulla naturmiljöer eller livsmiljöer för skyddsvärda arter får också förklaras som naturreservat.

Enligt 7 kap. 5 § MB ska skälen för beslutet anges i ett beslut om att bilda naturreservat.

I beslutet ska också anges de inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden som behövs för att uppnå syftet med reservatet, såsom förbud mot bebyggelse, uppförande av stängsel, upplag, schaktning, täkt, uppodling, dikning, plantering, avverkning, jakt, fiske och användning av bekämpningsmedel. En inskränkning får innebära att tillträde till området förbjuds under hela eller delar av året.

Om det senare visar sig finnas nya skäl eller behövas ytterligare inskränkningar för att uppnå syftet med skyddet, får länsstyrelsen meddela beslut om detta. Det framgår av 24 § i Förordning (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m., att sakägare ska ges möjlighet att yttra sig över förslaget på samma sätt när det gäller beslut enligt 7 kap. 5 § 3 stycket, alltså ev ytterligare inskränkningar, som vid beslut om bildande av naturreservat. Enligt 31 kap. 4 § punkt 2 MB, har fastighetsägare rätt till ersättning på grund av beslut som innebär att mark tas i anspråk eller att pågående markanvändning inom berörd del av en fastighet avsevärt försvåras, om beslutet gäller föreskrifter enligt 7 kap. 5, 6 eller 9 § om åtgärder och inskränkningar som rör naturreservat och kulturresevat.

Enligt 7 kap. 6 § MB får länsstyrelsen, om det behövs för att tillgodose syftet med ett naturreservat, förplikta ägare och innehavare av särskild rätt till fastighet att tåla sådana intrång som att det inom området

1. anläggs vägar och parkeringsplatser,
2. bereds tillträde till mark för allmänheten där allmänheten annars inte har rätt att vistas,
3. utförs gallring, röjning, slåtter, plantering, betesdrift, avspärning eller liknande åtgärder, eller,
4. genomförs undersökningar av djur- och växtarter samt av mark- och vattenförhållanden.

Enligt 7 kap. 30 § MB får regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddela föreskrifter om rätten att färdas och vistas inom ett område som skyddas enligt detta kapitel och om ordningen i övrigt inom området, om det behövs för att tillgodose syftet med skyddet.

Föreskrifterna ska gälla omedelbart, även om de överklagas.

Enligt 3 § Förordning (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. ska länsstyrelsen fastställa en skötselplan för ett naturreservats långsiktiga vård. En skötselplan skall ingå i varje beslut om bildande av ett naturreservat.

Förordnandet är förenligt med grundläggande bestämmelser för hushållning med mark- och vattenresurser samt med kommunens översiktsplan.

Länsstyrelsens bedömning

Naturreseptatet innehåller skyddsvärda sträckor av mindre vattendrag som omges av ekologiskt funktionella strandzoner i form av svämlövsfog med inslag av ädellövträd, men även av betesmark.

Områdets vattendrag är naturligt på långa sträckor med god kontinuitet och på flera sträckor med relativt opåverkad morfologi. Vattendraget omges av marker som i flera områden har relativt opåverkad hydrologi med svämlövsfog. Vattendraget och omgivande svämlövsfogar innehåller livsmiljöer för arter som är beroende av naturlika vattendrag med ekologiskt funktionella strandzoner, som till exempel flodpärlmussla (*Margaritifera margaritifera*).

Naturreseptatet innehåller enstaka livsmiljöer och arter som är förtecknade i Bilaga 1 och Bilaga 2 i Rådets direktiv 92/43/EEG av den 21 maj 1992 om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter, främst svämlövsfog (91E0) och mindre vattendrag (3206) respektive flodpärlmussla (1029).

De prioriterade bevarandevärdena består framför allt i att långsiktigt skydda områdets naturlika vattendrag med goda förhållanden när det gäller strömförhållanden, flöden, morfologi och konnektivitet; omgivande ekologiskt funktionella strandzoner med svämlövsfog med inslag av ädellövträd samt betesmarker. De prioriterade bevarandevärdena består också i att utveckla fullgod bevarandestatus för de vattendrag, omgivande svämlövsfogar samt betesmarker som förekommer i naturreseptatet.

Naturreseptatet innehåller eller ingår i:

1. **Nationellt särskilt värdefullt vatten**, Klingstorpabäcken (benämns här Klingstorpabäcken-Guvarpsbäcken; Naturvårdsverket, 2007).
2. **Rödlistade arter**, flodpärlmussla, starkt hotad (EN); lake, nära hotad (NT).
3. **Fredad art** enligt Förordning 1994:1716, flodpärlmussla.
4. **Riksintresse för naturvård**, N61 (3 kap. 6§ Miljöbalken), Rönne ås dalgång och Ageröds mosse, ligger 500 m nedströms naturreseptatet.
5. **Nyckelbiotoper** och område med **naturvärde** i skog (Skogsstyrelsen).

6. **Nyckelbiotoper** i limniska miljöer (Länsstyrelsen Skåne 2005).
7. **Naturvårdsprogram** för Klippans kommun (2014), som ett värdefullt naturområde (Klass 1, särskilt höga naturvärden)
8. **Länets naturvårdsprogram**, med två områden i naturvärde klass 3, Norrlycke-Dammstorp 1c och Guvarp 7 (klass 1 utgör högsta naturvärde, klass 3 höga naturvärden).
9. **Strandskyddat** område enligt 7 kap 13-18 §§ MB, när det gäller det västra vattendraget, Guvarpsbäcken.
10. **Fornlämningar** i form av boplatser och visten som är utpekade i södra delen av reservatet.

Länsstyrelsens bedömning är att området bör avsättas som naturreservat av ovan redovisade skäl med syfte att långsiktigt bevara biologisk mångfald, att vårda och bevara värdefulla naturmiljöer samt för att skydda och återställa värdefulla naturmiljöer för skyddsvärda arter. Området är prioriterat för områdesskydd enligt den nationella och regionala strategin för skydd och restaurering av sjöar och vattendrag. Skyddet bidrar till att uppnå miljömålen "Levande sjöar och vattendrag" och "Ett rikt växt- och djurliv".

Ärendets beredning

Frågan om bildande av naturreservat aktualiserades i samband med andra naturvårdande åtgärder i området år 2011. Arbetet med att skydda området som naturreservat har pågått under många år. Möten har genomförts i fält inom föreslaget naturreservat, med framförallt markägare men även med några av de berörda arrendatorerna.

Länsstyrelsen har under 2018 upprättat förslag till syfte, föreskrifter och skötselplan för området. Berörda sakägare har genom kungörelsedelgivning förelagts att yttra sig över dessa förslagshandlingar under 2018. Inkomna yttranden redovisas i Bilaga 4.

Under förhandlingar med markägare och arrendatorer har det slutligen framkommit att det inte längre fanns något intresse från markägaren av att låta Färingtofta 20:1 ingå i naturreservatet.

Länsstyrelsen har genomfört en konsekvensutredning av ordningsföreskrifterna i enlighet med 4 § Förordning (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning. Länsstyrelsen gör bedömningen att ordningsföreskrifterna innebär vissa inskränkningar av allemansrätten som är nödvändiga för att skydda områdets

naturvärden. Restriktionerna är inte av sådan omfattning att de inte innebär allvarligt försvårande av allmänhetens möjligheter att utnyttja området.

Intresseprövning

Länsstyrelsen har tagit del av inkomna yttranden och finner vid en avvägning mellan enskilda och allmänna intressen i enlighet med 7 kap 25 § miljöbalken att det för att skydda och vårda de värden som beskrivits ovan finns skäl att besluta om att bilda ett naturreservat i området, att besluta om föreskrifter för att skydda området samt att fastställa en skötselplan.

Skötselplan och förvaltning av reservatet

Skötselplan

Enligt 3 § Förordning (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. ska en skötselplan ingå i varje beslut om bildade av ett naturreservat. Skötselplanen utgör en del av detta beslut, Bilaga 3.

Förvaltning

Länsstyrelsen är förvaltare av naturreservatet. Förvaltningen ska ske med insyn, delaktighet och i nära samråd med berörda markägare, djurhållare, nyttjanderättsinnehavare, myndigheter och andra berörda vid utövande av förvaltningen.

Överklagande

Detta beslut kan överklagas till regeringen, Miljödepartementet, se Bilaga 5.

Kungörelse

Detta beslut kungörs i länets författningssamling samt i ortstidning. Sökande och sakägare anses ha fått del av beslutet den dag då kungörelse var införd i ortstidning.

Underskrifter

Detta beslut har fattats av länsöverdirektör Ola Melin med reservatshandläggare Pernilla Olsson som föredragande. I den slutliga handläggningen av ärendet deltog

även miljödirektör Annelie Johansson, naturvårdsdirektör Cecilia Backe och länsassessor Caroline Tornhill.

Detta beslut har bekräftats digitalt och har därför ingen namnunderskrift.

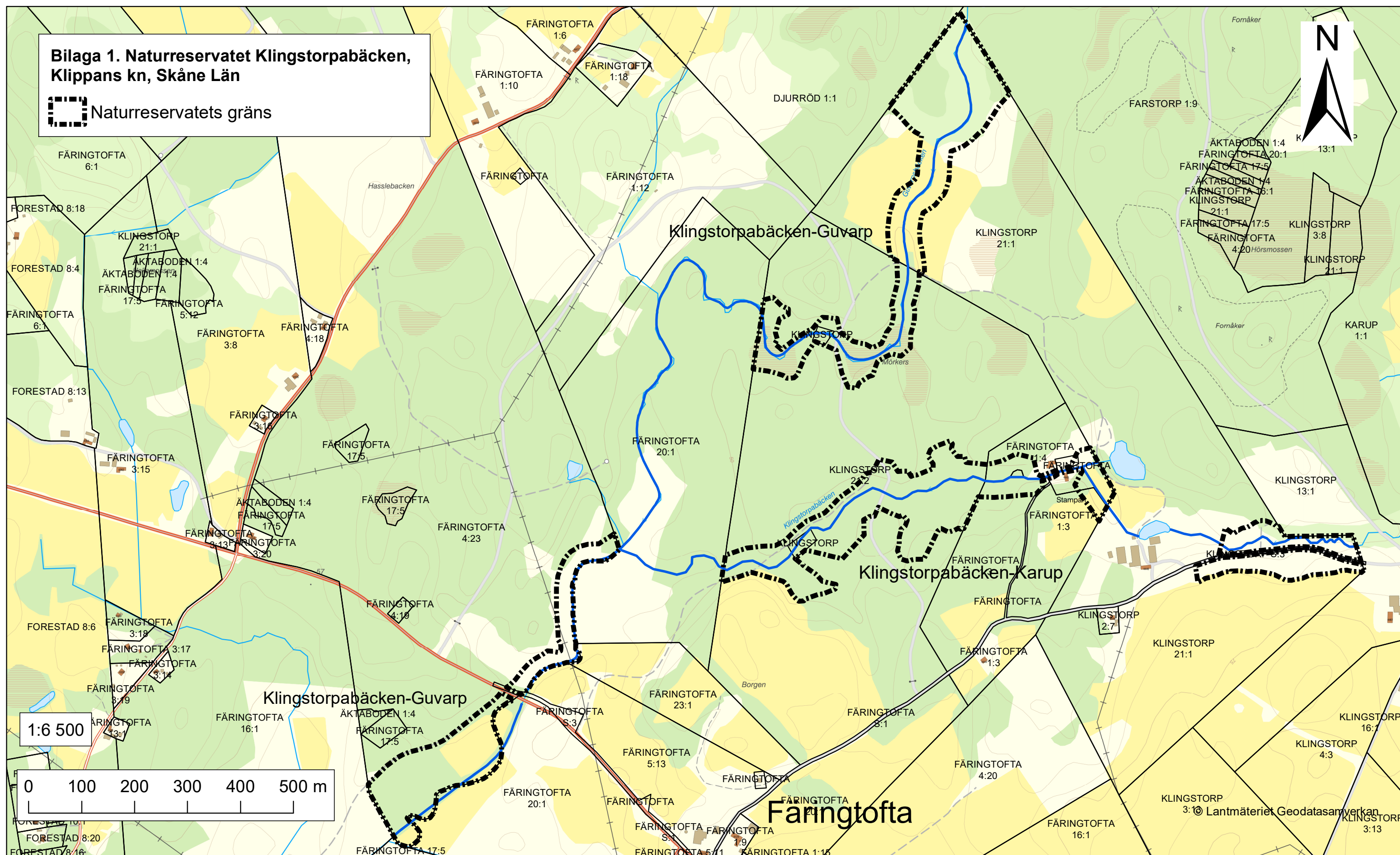
Ola Melin
Länsöverdirektör

Pernilla Olsson
Naturskyddshandläggare

Bilagor

1. Karta med naturreservatets avgränsning
2. Karta rörande föreskrifter meddelade med stöd av 7 kap 6 § miljöbalken om markägares och annan sakägares skyldighet att tåla visst intrång
3. Skötselplan
4. Inkomna yttranden och Länsstyrelsens bemötande
5. Hur man överklagar
6. Förteckning över fastigheter
7. Sändlista (publiceras ej)

För information om hur Länsstyrelsen Skåne behandlar personuppgifter, se www.lansstyrelsen.se/dataskydd.

**Bilaga 2. Karta rörande föreskrifter för Naturreservatet
Klingstorpabäcken, Klippans kn.**

- Naturreservatets gräns
- Vägar
- 1 - Vattendrag
- 2 - Svämlövskog
- 3 - Lövskog
- 4 - Blandskog
- 5 - Tallskog
- 6 - Granskog
- 7 - Betesmark; 7B är till största del betesvall
- 8 - Trädbärande gräsmark
- 9 - Åkermark

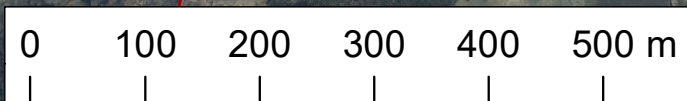

Denna sträcka av vattendraget utgör område 1A

Denna sträcka av vattendraget utgör område 1B

1:6 600

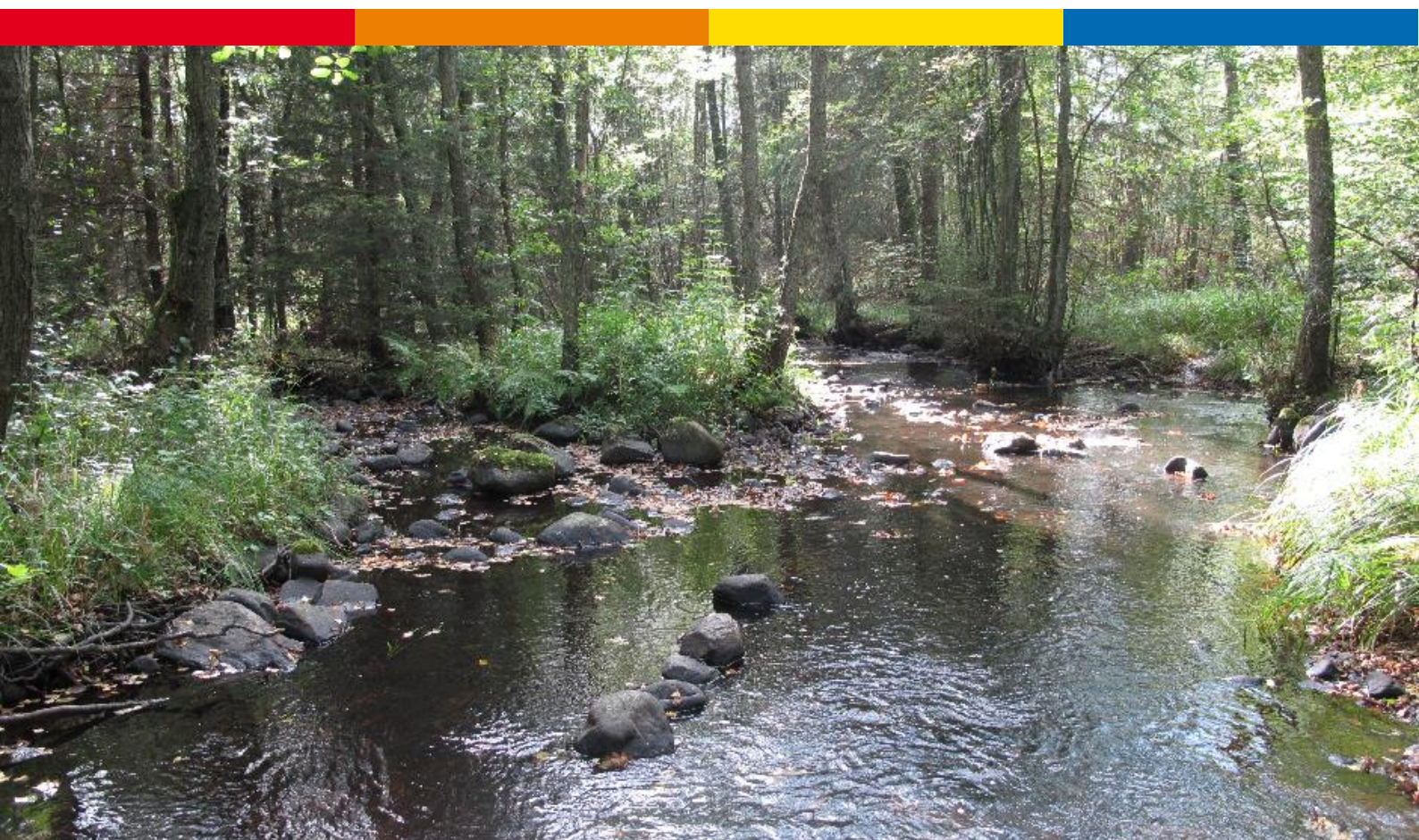
Länsstyrelsen
Skåne

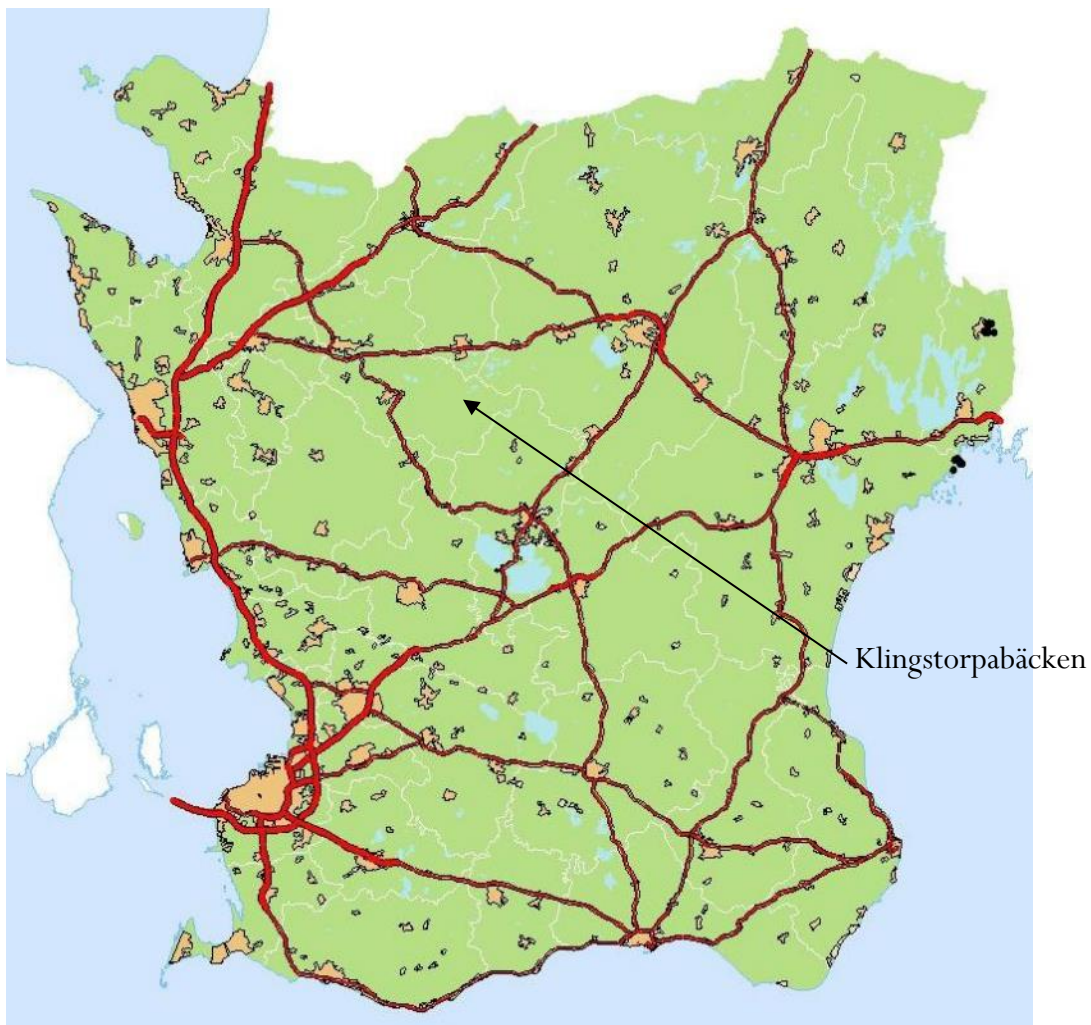
BILAGA 3

Skötselplan för naturreservatet Klingstorpabäcken

Klippans kommun

Fastställd 20xx-xx-xx

© Lantmäteriet Geodatasamverkan

Fastställt: XXXXXXXX
Utgiven av: Länsstyrelsen i Skåne län
Planförfattare: Pernilla Olsson;
Linn Andersson har medverkat vid
kunskapssammanställning och GIS-bearbetning.
Beställningsadress: www.lansstyrelsen.se/skane

Copyright: Länsstyrelsen Skåne
Diarienummer: 511-1253-11, 1276-205
Omslagsbild: Klingstorpabäcken, aug 2016
Foto: Pernilla Olsson om inget annat anges

Innehållsförteckning

Inledning	6
1 SYFTET MED NATURRESERVATET	7
2 BESKRIVNING AV OMRÅDET	9
2.1 Administrativa uppgifter	9
2.2 Allmän beskrivning och bevarandevärden	10
2.2.1 Geomorfologi och hydrologi	10
2.2.2 Historik, markanvändning och kulturhistoria	11
2.2.3 Biologi	13
2.2.4 Friluftsliv	16
2.2.5 Natura 2000	16
2.2.6 Vad kan påverka området negativt?	16
3 ÖVERSIKT AV MÅL OCH SKÖTSELÅTGÄRDER	17
3.1 Övergripande mål för naturreservatet	17
3.2 Generella riktlinjer och skötselåtgärder	19
3.2.1 Biologiska värden	19
3.2.2 Kulturvärden och friluftsliv	21
3.2.3 Övrig mark, nyttjanderätter och anläggningar	21
3.2.4 Specifika åtgärder och beskrivning av en hotad art	21
3.2.5 Åtgärder som behövs utanför naturreservatet	22
4 SPECIFIKA MÅL OCH SKÖTSELÅTGÄRDER FÖR SKÖTSELOMRÅDENA	23
4.1 Skötselområde 1 – vattendraget	24
4.2 Skötselområde 2 – svämlövskog	30
4.3 Skötselområde 3 – lövskog	35
4.4 Skötselområde 4 – blandskog	37
4.5 Skötselområde 5 – tallskog	39
4.6 Skötselområde 6 – granskog	40
4.7 Skötselområde 7 – betesmark och betesvall	40
4.8 Skötselområde 8 – trädbärande gräsmark	44
4.9 Skötselområde 9 – åkermark	46
5 FRILUFTSLIV	47
5.1 Tillgänglighet, information, utmärkning mm	47
6 JAKT OCH FISKE	49
7 TILLSYN	49
8 DOKUMENTATION OCH UPPFÖLJNING	49
8.1 Uppföljning av bevarandemål och skötselåtgärder	49
8.2 Revidering av skötselplanen	49
8.3 Uppföljning av kostnader	49
9 KOSTNADSANSVAR OCH PRIORITERINGAR	50
10 RÖDLISTADE ARTER	52
11 KÄLLOR	53
11.1 Litteratur	53
11.2 Kartor, databaser och hemsidor	53
11.3 Muntliga kontakter	54

BILAGOR

- A. Översiktskarta naturreservatsgräns**
- B. Detaljerad naturreservatsgräns**
- C. Pågående markanvändning**
- D. Planerad markanvändning**

Inledning

Skötselplanen beskriver ett områdes värden enligt befintligt kunskapsläge och redogör även för hur och när dessa värden ska skötas. Bakom detta ligger syftena med bildandet av ett naturreservat. Syftena styr vilka föreskrifter (regler) som ska gälla. Föreskrifterna redovisas i det dokument där bildandet av naturreservatet beslutas. Men, för att uppnå syftena med ett naturreservat kan det också krävas en särskild skötsel- vilken redovisas i detta dokument.

Skötselplanen anger också vad som är viktigast att göra om förvaltaren av naturreservatet, dvs den som är ansvarig för skötseln, behöver prioritera. Skötselplanen vänder sig dock inte bara till förvaltaren utan även till markägare och andra intressenter.

Länsstyrelsen har ett övergripande ansvar för att statligt bildade naturreservat sköts. Länsstyrelsen har också ansvar för tillsynen och uppföljning i statliga naturreservat. Förvaltningen kan överlåtas till andra, t ex en stiftelse eller den kommun där naturreservatet är beläget. De praktiska skötselåtgärderna utförs oftast av markägare, arrendatorer, entreprenörer eller andra som förvaltaren har skötselavtal med.

Skötselplanen börjar med en beskrivande del där bland annat naturreservatets syften och vilka natur- och bevarandevärden som finns redovisas. Därefter följer en redogörelse för bevarandemålen och för hur naturreservatet ska skötas för att uppnå målen och syftena.

1 Syftet med naturreservatet

Syftet med reservatet är att:

1. bevara biologisk mångfald,
2. vårda och bevara värdefulla naturmiljöer,
3. tillgodose områden för friluftslivet,
4. skydda, återställa eller nyskapa värdefulla naturmiljöer eller livsmiljöer för skyddsvärda arter.

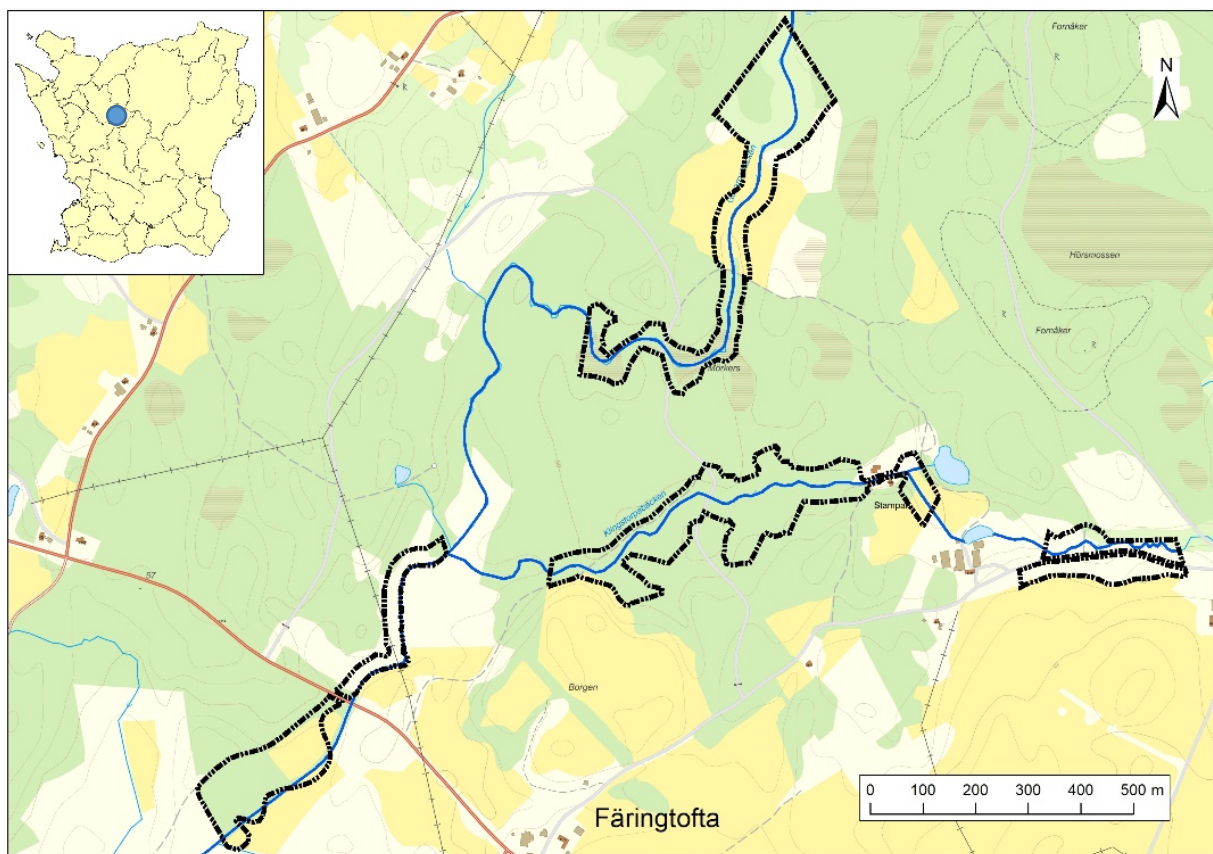
Precisering av syftet:

Syftet med naturreservatet är att bevara biologisk mångfald och att skydda, vårda och återställa värdefulla naturmiljöer. Områdets vattendrag med omgivande ekologiskt funktionella strandzoner i form av svämlövskogar¹, lövskogar och ädellövträd samt betesmarker och andra ingående naturmiljöer med dess ekosystem och biologiska mångfald ska bevaras.

Syftet tillgodoses genom att:

- genomföra åtgärder som långsiktigt bevarar och utvecklar ett livskraftigt bestånd av flodpärlmusslan (*Margaritifera margaritifera*) och dess livsmiljöer, exempelvis att aggregera flodpärlmusslor inom naturreservatet.
- åtgärder vidtas för att utveckla områdets hydrologi mot ett naturliknande tillstånd, exempelvis genom att flöden och strömförhållanden tillåts att vara så naturlika som möjligt,
- åtgärder vidtas för att utveckla vattendragets morfologi och konnektivitet mot ett mer naturliknande tillstånd, exempelvis genom att återföra sten, block och död ved till vattendraget, att öka beskuggningen av vattendraget där behov finns, minimera onaturlig erosion och sedimentation i och kring vattendraget,
- skogsmarken med dess flora och fauna tillåts utvecklas fritt från ekonomiskt skogsbruk,
- svämlöv-, löv- och ädellövskog utvecklas mot ett naturskogsliknande tillstånd med en flerskiktad svämlöv-, löv- och ädellövskog av varierande ålderssammansättning,
- skötselåtgärder vidtas för att påskynda utveckling mot ett naturskogsliknande tillstånd, exempelvis genom luckhuggning och ringbarkning,
- äldre ädellövträd vårdas genom försiktig frihuggning,
- fälla/skada träd för att öka mängden och säkerställa kontinuiteten av död/döende ved i vatten och på land,
- andelen svämlövskog ökar,
- områden med barrskog avvecklas och tillåts att utvecklas till svämlövskog där marken är tillräckligt fuktig och i övrigt till löv- eller ädellövskog, självföryngrad gran tas bort,
- ädellövvirke inte får transporteras ut ur naturreservatet,
- bekämpa arter som inte har sin naturliga utbredning i området,
- betesmark tillåts att utvecklas till naturbetesmark.

¹ Svämlövskog är en skogstyp definierad i EU:s habitatdirektiv med EU-kod 91E0. Naturtypen innehåller framförallt klibbal och ask, ligger i anslutning till sjöar eller vattendrag och översvämmas regelbundet vid högvatten.

Reservatets gränser är markerade med punktstreckad linje på fastighetskartan (se även bilaga B). Översiktskartan visar reservatets placering i Klippans kommun. © Bakgrundskartor Lantmäteriet

2 Beskrivning av området

2.1 Administrativa uppgifter

Namn	Klingstorpabäcken
Kommun	Klippan
Natura 2000 ID	-
DOS-ID	1102927
Gränser	Området begränsas av mitten av svart punktstreckad linje på till denna skötselplan bifogad karta (bilaga B)
Fastigheter	Se bilaga 6 i beslutet om naturreservatet
Markägarkategori	Privat
Läge	Nordväst om Färingtofta
Kartblad	Topografiska kartan: 03CSO 03C Ekonomiska kartan: 03C3j 032 39
Centralpunkt	13°22'29,693"E 56°3'11,406"N (SWEREF99)
Naturgeografisk region	8, Nordöstra Skånes barrskogslandskap
Vattenförekomst (HID)	Klingstorpabäcken (Guharp) MS_CD:WA19283783, VISS EU_CD:SE622064-135208; Övrigt vatten Klingstorpabäcken (Klingstorp) MS_CD: WA54059584, VISS EU_CD:NW621735-135213
Grundvattenförekomst	MS_CD: WA48226440, VISS EU_CD:SE621733-134852
Huvudavrinningsområde	Rönne å SE96000
Inskrivna nyttjanderätter	Se bilaga 6 i beslutet om naturreservatet
Dikningsföretag	Se bilaga 6 i beslutet om naturreservatet
Areal	19,8 ha, varav 0,56 ha vatten
Vattendragets längd	Klingstorpabäcken (Guharp): 1,6 km Klingstorpabäcken (Karup): 1,1 km Totalt: 2,7 km
Förvaltare	Länsstyrelsen i Skåne län

2.2 Allmän beskrivning och bevarandevärden

Beskrivningen nedan gäller hela vattendragssträckorna mellan punkterna längst ned- och uppströms i naturreservatet. Vattendraget ligger till största delen inom Klippans kommun och utgör en del av Rönne ås avrinningsområde. Bäckens utgång från ett antal dammar norr om Guvarp och rinner vidare mot sydväst för att slutligen mynna ut i Rönne å vid Forestad. Ungefär 3 km uppströms Klingstorpabäckens mynning i Rönne å ansluter ett biflöde från öster som också kallas Klingstorpabäcken. Detta biflöde har sitt ursprung från ett område norr om Bladhult. Huvudflödet i väster kallas ofta Guvarpsbäcken i olika kartor medan biflödet kallas oftast Klingstorpabäcken. I tidigare undersökningar och beskrivningar av bäcken har man använt namnet Klingstorpabäcken - Guvarp för den västra vattendragsfåran och Klingstorpabäcken - Karup för biflödet från öster. I den fortsatta beskrivningen av området kommer dessa benämningar att användas.

2.2.1 Geomorfologi och hydrologi

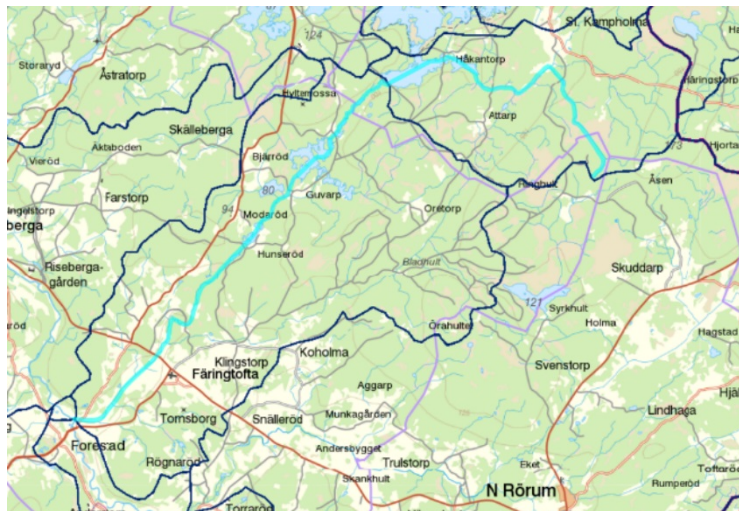
Berggrunden utgörs av granit men även jura- och triasbergarter kan påträffas i området. Jordarterna består nästan uteslutande av svämsediment med lera-finmo, svämsediment med grovmo-sand samt kärr i ett område från den sydligaste gränsen av naturreservatet upp till sammanflödet och ytterligare några hundra meter uppströms i vardera vattendragsfåra. I övrigt består jordarterna av isälvsavlagringar i allmänhet och av ett fåtal ryggformade isälvsavlagringar, också kallade rullstensåsar.

Klingstorpabäcken är ett relativt naturligt och rent vattendrag med många skyddsvärda sträckor, som exempelvis partier med strömmande vatten, sträckor med grus, sten och block, ett flertal svämlövskogar som översvämmas regelbundet och kvillområden (parallella åfåror).

Klingstorpabäcken-Guvarp i delområde 2 A med svämplan, meandring och svämlövskog.

Vattendraget är utpekad som ett nationellt särskilt värdefullt vattendrag för naturvård. Inom vattenförvaltningen finns det data om Klingstorpabäcken-Guvarp, men inte om Klingstorpabäcken-Karup. Klingstorpabäcken-Guvarp har klassats som en ytvattenförekomst och består av två delavrinningsområden, det övre benämns "Håkantorps

Figur 1 Delavrinningsområdena i ytvattenförekomsten Klingstorpabäcken-Guvarp, det övre (norra) "Håkantorps Mölledamm" och det nedre (södra) "Mynnar i Rönne å" (VISS, jan 2018).

Mölledamm" och det nedre "Mynnar i Rönne å" (figur 1). De två delavrinningsområdena utgörs sammantaget av 57,8 km² som består av 70 % barrskog, 17 % lövskog, 5.8 % jordbruksmark, 2.6 % hygge, 2.6 % extensiv vall och 2.3 % sjö. Jordarterna består av till större del av morän, 65 %, och torv, 18 %. Det finns två nedlagda grustäkter inom naturreservatet. Årsmedelvattenflödet i de olika delavrinningsområdena har mellan åren 1981-2012 varit 0,7 m³/s i "Mynnar i Rönne å" och 0,21 m³/s i "Håkantorps Mölledamm" (modellerat flöde; VISS (Vatteninformationssystem Sverige), jan 2018).

Klingstorpabäcken är sedan tidigare känd för att utgöra ett rent och naturligt vattendrag och har bl.a. använts som referensvatten vid undersökningar i andra vattendrag i området. Klingstorpabäcken - Guvarp utgör en ytvattenförekomst som i vattenförvaltningens preliminära klassificering 2015 bedömts ha måttlig ekologisk status. Anledningen till att det inte uppnår god status är vandringshinder som ligger uppströms naturreservatet. I övrigt har de biologiska, fysikalisk-kemiska samt hydromorfologiska kvalitetsfaktorer bedömts till god eller hög status.

2.2.2 Historik, markanvändning och kulturhistoria

Det finns en lång historia av mänsklig aktivitet i området kring vattendraget. Södra delarna av naturreservatet ingår i ett område klassat som särskilt värdefulla kulturmiljöer enligt Kulturmiljöprogrammet för Skåne. Det finns fornlämningar i omgivningen som tyder på att bygden varit bebodd sedan sten- och bronsåldern. Det finns en fornlämning i betesmarken längst österut i reservatet. Flera fynd av boplatser och visten har gjorts vid

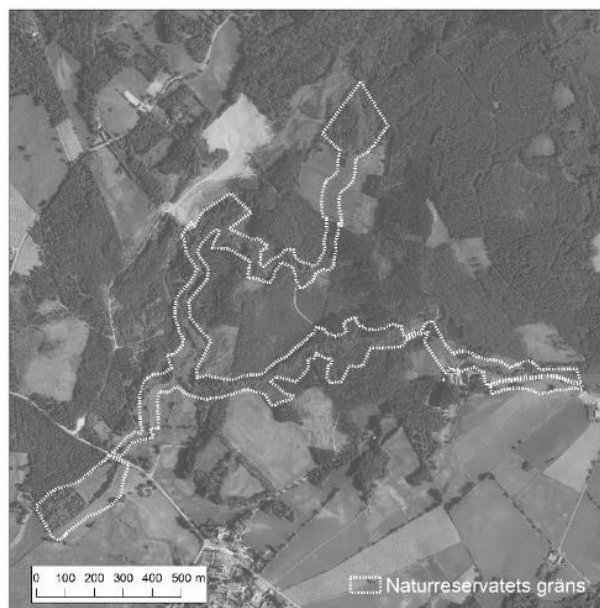
vattendraget. Dessa är daterade från stenålder till nyare tid enligt riksantikvarieämbetet. Området har troligen också utgjort utmark till Färingtofta. Enligt rekognosceringskartan från 1810-talet (figur 2) och generalstabskartan från år 1865 var vattendraget meandrande (slingrande) och omgivet av sankmarker i närmiljön och öppen mark i omgivningen. I rekognosceringskartan syns även dammar på ställen där det inte finns idag. I häradskartan från 1930-talet (figur 5) är stora delar av områdena nära vattendraget bevuxna med barrskog. Söder om vägen är bäcken rätad sedan början av 1900-talet. Jämför man flygfoto från 1947 (figur 3) med ortofoto från 2015 (figur 4) ser man att det var ett mycket öppnare landskap förr med en stor brist på skuggning av bäcken.

Figur 2 Klingstorpabäcken på Skånska rekognosceringskartan från 1810-talet.

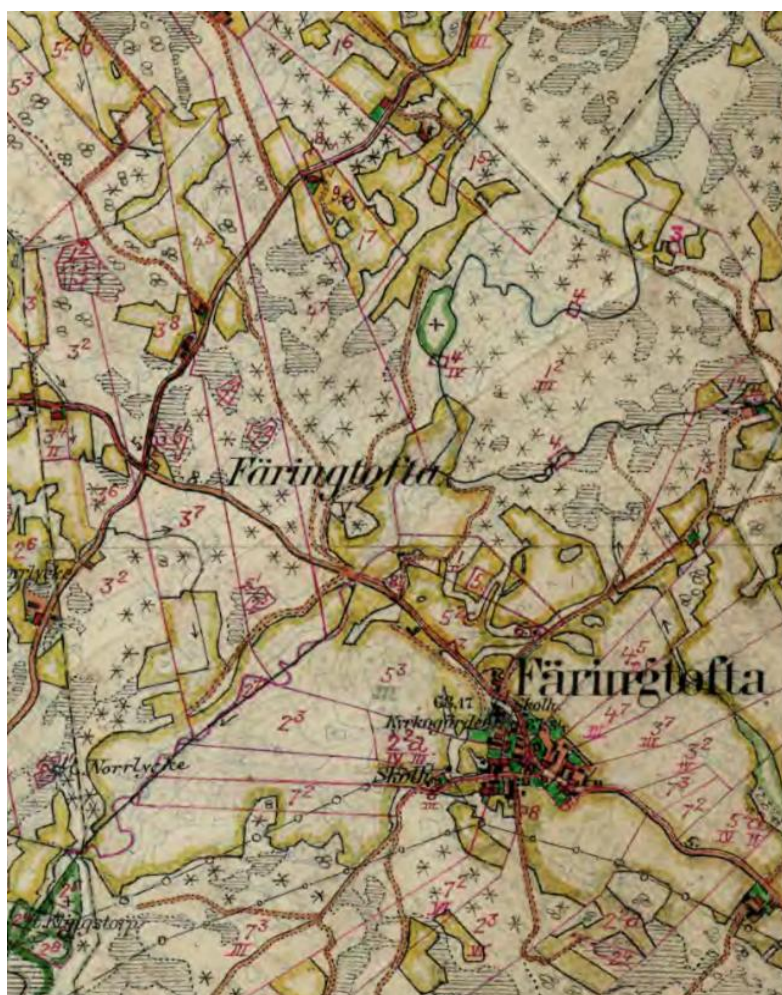
Figur 4 Flygfoto över Klingstorpabäcken 1947.

Figur 3 Ortofoto över Klingstorpabäcken 2015

2.2.3 Biologi

De biologiska värdena i Klingstorpabäcken utgörs framförallt av en population av flodpärlmussla och av ett relativt orört vattendrag. De värdefulla miljöerna i vattendraget består av strömmande sträckor, god beskuggning, sträckor med grus, sten och block, gamla klubbalar i strandkanten, kvillområden (parallella åfåror) och fungerande svämplan, det vill säga strandområden som översvämmas regelbundet. Ett stort antal vattendragssträckor inom Klingstorpabäcken har klassificerats som nyckelbiotoper i sötvatten. Det finns flera goda lek- och uppväxtmiljöer för öring. Vattendraget omges på vissa sträckor av svämlövskogar med strukturer och funktioner som är viktiga för flodpärlmusslans

Figur 5 Häradsekonomska kartan över Klingstorpabäcken år 1926-34, Röstånga J112-3-57.

Klingstorpabäcken-Guvarp vid delområde 2A.

livsmiljöer. Inventeringar har gjorts av bottenfauna, flodpärlmussla och öring. Endast enstaka rödlistade² arter är registrerade i Artportalen³, flodpärlmussla, lake, backtimjan, åkerkulla och desmeknopp.

Den här delen av Klingstorpabäcken utgör ett mycket viktigt område för att kunna få tillbaka ett livskraftigt bestånd i Skåne av den rödlistade flodpärlmusslan (*Margaritifera margaritifera*), som är starkt hotad (EN). Musslorna finns på ett flertal platser i vattendraget men den totala populationen är liten. Det är av största vikt att skydda de nyckelbiotoper som finns i och utmed ån, samt de områden med naturvärden som finns utmed ån.

Flodpärlmusslan är beroende av öring (*Salmo trutta*; LC, livskraftig) för att kunna reproducera sig. I de aktuella sträckorna av vattendraget där det finns goda uppväxtmiljöer för öring karaktäriseras vattenmiljöerna av en relativt hög vattenhastighet, mycket block och god skuggning. Förekomsten av öring varierar mellan god till obefintlig i vattendraget inom naturreservatet.

Flodpärlmusslan tas upp i habitatdirektivets bilaga 2, vilket innebär att det ska vidtas åtgärder så att arten kan uppnå och bibehålla gynnsam bevarandestatus. Flodpärlmusslan är

² Rödlistan tas fram av Artdatabanken vid Sveriges lantbruksuniversitet (SLU) och fastställs av Naturvårdsverket (NV) och Havs- och vattenmyndigheten (HaV).

³ Artportalen utvecklas och drivs av Artdatabanken vid SLU tillsammans med norska ArtDatabanken, på uppdrag av NV och Klima- og miljødepartementet.

sedan 1994 helt fredad enligt Fiskerilagstiftningen (Förordning (1994:1716, 2 kap. 5 §) och dessutom skyddad enligt Artskyddsförordningen. Det finns ett separat åtgärdsprogram för flodpärlmussla.

Övriga arter

Andra fiskarter som påträffats i vattendraget inom naturreservatet är elritsa (*Phoxinus phoxinus*), bäcknejonöga (*Lampetra planeri*) och den rödlistade laken (*Lota lota*, NT). I vattendraget växer det bitvis rikligt med näckmossa (*Fontinalis sp.*). I närheten av naturreservatet har man observerat de rödlistade akut hotade (CR) arterna ål (*Anguilla anguilla*) och flodkräfta (*Astacus astacus*; enstaka individer). Den senaste undersökningen av bottenfaunan i vattendraget, år 2015, visar att artantalet är högt med en måttlig täthet av individer. Många djurgrupper fanns representerade, men av de vanligaste saknades snäckor. Ingen art dominerade stort och de renvattenkrävande arterna/grupperna var många, tex var dagsländor en artrik grupp. Föroreningspåverkan bedömdes vara obetydlig. Inga rödlistade eller ovanliga arter av bottenfauna påträffades och naturvärdet bedömdes vara allmänt (Ekologgruppen, 2015. Vid en jämförelse med tidigare undersökningar kan man konstatera att artsammansättning och indexvärden har varit likartade sedan slutet på 90-talet, vilket pekar på stabila och goda förutsättningar för bottenfaunan).

Omgivningarna längs vattendraget

När det gäller bevarandevärdena i omgivande strandmiljöer utanför vattendraget, så utgörs de huvudsakligen av svämlövskog och lövskog med dominans av klibbal (*Alnus glutinosa*) och inslag av ädellövträd som ek (*Quercus robur*), bok (*Fagus sylvatica*) och ask (*Fraxinus excelsior*). Skogen har bitvis hög och jämn fuktighet, hyser gamla och flerstammiga klibbalar och bitvis rikligt med död ved. Skogen ger en god skuggning över många sträckor av vattendraget. Det finns även enstaka gamla vidkroniga tallar (*Pinus sylvestris*) på torrare partier. Längst i norr i reservatsområdet finns ett större område med svämlövskog som inte brukats sedan 1960-talet. Längs med bäcken inom naturreservatet har Skogsstyrelsen har pekat sju olika skogliga nyckelbiotoper med biototyperna bäckdal, strandskog, örtrika bäckdråg, lövskogslund, örtrik allund och alsumpskog, samt två områden med naturvärden med biototyperna alsumpskog, blandsumpskog och betad skog. Det finns en del öppen mark i form av betesmark, där ett mindre område utgör fuktäng och ingår i ängs- och betesmarksinventeringen. Det finns även barrträdsplanteringar i några mindre områden vilka består av tall och gran.

2.2.4 Friluftsliv

Området utnyttjas inte i någon större omfattning av allmänheten idag vilket kan bero på att terrängen på sina ställen är svårtillgänglig. Området har dock ett rekreativvärde för att vattendraget bitvis meandrar och utgörs och omges av en stor variation av livsmiljöer. Dessa består till exempel av områden med strömmande vatten, öar i vattendraget, svämszoner med uppvuxen klubbaskog med rik flora och av betesmarker. Detta ger en upplevelse av ett mer naturligt vattendrag. En parkering kommer anläggas och reservatsskyltar kommer sättas upp. Det finns befintliga markvägar/skogsbilvägar som gör det möjligt för besökare att nå olika delar av reservatet till fots.

2.2.5 Natura 2000

Naturreseptatet ingår inte i Natura 2000-nätverket men innehåller livsmiljöer och arter som är förtecknade i direktivets Bilaga 1 respektive Bilaga 2⁴ (Tabell 1). Det har inte gjorts någon heltäckande fältinventering för att bedöma utbredning av eller bevarandestatus för livsmiljöer eller arter, därför anges endast totala arealer för livsmiljöer. Dessa arealer innefattar också de två vattendragssträckor som inte ingår i naturreseptatet men som omges av naturreseptatet både upp- och nedströms.

Tabell 1. Redovisning av förekommande livsmiljötyper (habitat) och arter förtecknade i direktivets Bilaga 1 respektive Bilaga 2, av Naturtyp fullgod, Naturtyp icke fullgod eller Utvecklingsmark målnaturtyp.

Benämning	Kod	Areal (ha)
Mindre vattendrag - vattendrag med flytbladsvegetation, undervattensväxter och akvatiska mossor	3260	0,9
* Svämlövskog – alluviala lövskogar med klubbask eller ask	91E0	11
Fuktäng med blåttåtel och starr	6410	0,39
Total areal naturtyper		12,29
* prioriterad naturtyp enligt Natura 2000		
Arter	Förekomst	
Margaritifera margaritifera flodpärlmussla)	En mindre population inom naturreseptatet	

2.2.6 Vad kan påverka området negativt?

Nedan redovisas några exempel på vad som kan påverka naturreseptatet negativt:

- igenslamning av grus och sandbotten är ett stort hot för flodpärlmussla och öring. Igenslamning orsakas av tillförsel av fina partiklar, vilket gör att syrehalten sjunker i samband med nedbrytning av organiskt material eller att mellanrummen mellan gruskornen sätts igen. Verksamheter/faktorer som bidrar till igenslamning är framförallt jord- och skogsbruk, vägbyggen, rensningar av diken i eller uppströms naturreseptatet, samt sand- och grustag när vattendraget,

⁴ Rådets direktiv 92/43/EEG av den 21 maj 1992 om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter.

- erosion, sedimentation och skador på flodpärlmussla på grund av trampskador från betesdjur i och nära vattendraget,
- försämrad vattenkvalitet och grumling genom t.ex. utsläpp av föroreningar i vattendrag, förurning eller eutrofiering, i eller uppströms objektet. Det kan ske genom jord- och skogsbruk som orsakar näringsläckage och yterosion från jordar utan växtlighet,
- vattenreglering, vattenuttag, förändringar i hydrologin i eller uppströms objektet, vilket tex kan leda till skadligt låga flöden eller onaturliga flödesregimer under året. Detta kan orsakas av tex skogsbruk, jordbruk, vattenbruk eller dikesresning,
- vandringshinder, även de som förekommer i vattendraget utanför naturreservatet,
- fragmentering av naturtyperna, vilket kan orsakas av till exempel skogsbruk och dikesresning, och kan leda till brist på genflöde mellan populationer samt kanteffekter i små objekt,
- substrat försvinner genom avverkning av äldre träd och bortplockning av död ved i skog och vattendrag, vilket försämrar för mossor, lavar och svampar i skogen och i vattnet försvinner livsmiljöer,
- avverkningar som förändrar ljus- och fuktighetsförhållanden vattendraget, på/i marken och i skogen vilket påverkar många organismgrupper, tex fiskar, snäckor, musslor och svampar,
- byte av trädslag, från lövskog till barrskog,
- grus och sandbottnar grävs bort vid rensning av vattendrag vilket leder till att viktiga livsmiljöer försvinner.
- vattendraget fördjupas vid rensning vilket ger snabbare flöde, ökad erosion och torrare marker längs vattendraget,
- transporter genom området som ger upphov till körsador på marken eller i vattendraget,
- markexploatering eller annan förändring av markanvändning i objektet eller i angränsande områden, t.ex. skogsplantering, markberedning, dikning och täktverksamhet,
- införsel av främmande arter till området,

3 Översikt av mål och skötselåtgärder

3.1 Övergripande mål för naturreservatet

Skötseln ska leda till bevarande och utveckling av biotoper som utgör en komplett och god livsmiljö för arter som är beroende av naturligt mindre vattendrag och av naturskogsliknande svämlövskog, ädellövskog och lövskog.

Det övergripande målet med naturreservatet ska vara att vattendraget ska utgöras av ett så naturligt⁵ vattendrag som möjligt, bestå av gynnsamma livsmiljöer för flodpärlmussla i tillräcklig kvantitet och kvalitet för att kunna hysa ett långsiktigt livskraftigt bestånd av arten.

Den ekologiska statusen i vattendraget i naturreservatet ska vara god eller högre, dvs likna referensförhållandena så långt möjligt. Målet innebär att så gynnsamma förhållanden som möjligt ska bevaras eller uppnås för följande faktorer, där den senaste statusklassningen visas inom parantes (begreppen förklaras i nästa stycke):

- de biologiska kvalitetsfaktorerna kiselalger (hög), bottenfauna (ej klassad för närvarande) och fisk (god),
- den kemisk-fysikaliska kvalitetsfaktorn näringsämnen i vattendrag (god), förorening (god), särskilt förorenande ämnen (god),
- de hydromorfologiska kvalitetsfaktorerna konnektivitet (dålig), hydrologisk regim (hög) och morfologiskt tillstånd (god).

Inom vattenförvaltningens statusklassificering ingår endast flödet Klingstorpabäcken-Guvarp. Enligt vattenförvaltningens senaste statusklassning har hela vattenförekomsten Klingstorpabäcken (dvs Guvarpsflödet; se karta avsnitt 2.2.1) måttlig status. Andra inventeringar tyder på att de två flödena har mycket likartade förhållanden och därför är målsättningarna för de båda flödena desamma.

Mer preciserat innebär det att vattendraget ska hysa en vegetation med inslag av flytbladsväxter, undervattensväxter och akvatiska mossor. Det ska hysa en rik fauna av bottenlevande organismer och fisk. Det ska också inneha halter av näringsämnen som liknar referensförhållandena. Vattendraget ska ha god konnektivitet, dvs god möjlighet till spridning och fria passager för växter och djur i uppströms och nedströms riktning samt från vattendraget till omgivande landområden, med till exempel ekologiskt funktionella kantzoner. Vattendraget ska också ha god hydrologisk regim, dvs vattenflödesvolym, vattenflödesdynamik och tillgänglig flödesenergi⁶, vilka ska likna referensförhållandena. Det ska också råda ett gott morfologiskt tillstånd i vattendraget vilket avser vattendragsfårans form och bottensubstrat, död ved i vattendraget, strukturer i vattendraget. Det ska även råda ett gott morfologiskt tillstånd i vattendragets närområde (inom 30 m) och för svämplanets strukturer och funktion. Åfåror och svämplan ska ha strukturer och funktioner som liknar referensförhållandena.

Skogen ska vara naturskogsliknande, domineras av svämlövskog med inslag av ädellövskog

⁵ Naturlikt innebär att förhållandet ska likna referensförhållandena.

⁶ Flödesenergi kan beskrivas som den energi som finns tillgänglig för att utföra de fysiska processerna i vattendraget i form av erosion, sedimentation och transport av material, vilket skapar habitatet i vattendraget.

och lövskog och den ska på sikt utvecklas genom naturlig intern dynamik. Det ska finnas en långsiktig och kontinuerlig förekomst av död lövved av olika former, dimensioner och nedbrytningsstadier. Mängden död ved i skogen ska vara större än den är idag. Skogen ska ha en varierad åldersstruktur, vara flerskiktad, ha en god förekomst av grova och/eller äldre löv- och ädellövträd samt hysa en rik flora och fauna.

Målet är att skogsmarken ska vara naturskogsliknande och utgöras av gammal svämlövskog så långt möjligt, där hydrologiska förutsättningar finns för det, med klibbal som dominerande trädslag och om möjligt även ask i framtiden. Övrig skogsmark ska utgöras av gammal ädellövskog där förutsättningar finns för det och i övrigt av gammal lövskog. Inga barrträd ska förekomma i naturreservatet förutom en kontinuitet av enstaka äldre vidkroniga tallar.

Skogen ska utvecklas fritt från ekonomiskt skogsbruk.

Öppen mark ska utgöras av naturbetesmark eller övergå till skogsmark och vattendraget ska ha god beskuggning där det rinner genom öppen mark, där markägare och arrendatorer godkänner det. Växtligheten i betesmark får inte innehålla spår av kvävegödselmedel. Särskilda förutsättningar gäller för områdena 7B och 9A (se nedan).

Målet är även att bibehålla och skapa förutsättningar för gynnsamt bevarandetillstånd för i området ingående naturtyper och arter enligt EU:s habitatdirektiv och fågeldirektiv.

Reservatet ska vara lättillgängligt för allmänheten så att besökare kan uppleva de värden som finns i området.

Ny kunskap ska tillämpas i samband med skötsel av området.

3.2 Generella riktlinjer och skötselåtgärder

3.2.1 Biologiska värden

I åker och betesmarker genomförs följande åtgärder endast om markägare och arrendatorer godkänner det: återmeandra vattendrag, skapa svämzoner, öka beskuggning inklusive instängsling av vattendraget.

Skötselåtgärderna ska bidra till att uppfylla syftet med reservatet.

- Jordbruksmarken får inte gödslas, med undantag enligt föreskrifterna.
- Samtliga åtgärder ska ske med stor försiktighet och med den mest skonsamma metoden, företrädesvis motormanuellt, för att skador på mark och vatten ska undvikas. Särskilt stor hänsyn tas närmst vattendraget. Vid avverkning av gran- och tallbestånd får dock maskiner med lågt marktryck användas vid avverkning och bortforsling.
- All lövved som uppstår naturligt eller efter åtgärder lämnas i naturreservatet.
- Äldre ädellövträd vårdas genom försiktigt frihuggning.
- Bryn med insektspollinerade träd och buskar gynnas och kan anläggas på lämpliga platser.
- Arter som inte har sin naturliga utbredning i området bekämpas.
- Nationellt hotade arter som är knutna till reservatets naturtyper, där utsättningar behövs för att stärka artens möjlighet till långsiktig överlevnad i länet, kan sättas ut i området under förutsättning att det inte motverkar reservatets syfte.
- Det är bara en fördel för syftet med reservatet om åker eller kulturbetesmark omförs till skogsmark, när förutsättningar finns för det.
- Allt barrträdsvirke tillfaller markägaren.
- Åtgärder som påverkar avrinningen kan vara vattenverksamhet som kräver särskilt tillstånd enligt miljöbalken.

För skogen innebär det att:

- Inget produktionsinriktat skogsbruk ska bedrivas.
- Befintliga barrskogsbestånd och barrträd avverkas senast år 2050 och virket förs bort om det är möjligt utan att skada mark eller vatten. För denna typ av skogsmark och all annan skogsmark som idag inte är svämlövskog gäller att skogen omförs till svämlövskog i första hand, där det finns eller kan skapas hydrologiska förutsättningar för det, i andra hand till ädellövskog där det finns förutsättningar för det och i tredje hand till lövskog. Självföryngrade barrplantor tas bort i hela naturreservatet. Dock gynnas en kontinuitet av enstaka tallar som får utvecklas till gamla och vidkroniga träd. Privatägd barrskog och barrträd i blandskog har inte lösts in av staten i samband med naturreservatsbildningen utan sköts av respektive markägare, dock endast till och med att den är avverkad eller år 2050.
- I de områden som är så blöta att svåra körskador kan uppstå ska barrträd istället ringbarkas och få stå kvar eller fällas och få ligga kvar. Dock ska risk för angrepp av granbarkborre undvikas.
- När barrträd avverkas helt kan det temporärt leda till minskad beskuggning på en del vattendragssträckor. Bedömningen är dock att det som gynnar vattenmiljön

mest på sikt är att svämlöv-, ädellöv- eller lövskog istället växer upp i strandzonen så snabbt som möjligt.

- Skogarna ska vara rika på grova träd och död ved, bland annat i form av stående träd, högstubbar och lågor, både solbelysta och skuggade.
- En stor variation av arter ska eftersträvas i bestånden för att skapa större motståndskraft mot klimatförändringar och angrepp av sjukdomar som drabbar specifika arter.
- Skötselåtgärder vidtas för att påskynda utveckling mot ett naturskogsliknande tillstånd, exempelvis genom luckhuggning och ringbarkning.
- Ädellöv- och lövvirke får inte transporteras ut ur reservatet.

3.2.2 Kulturvärden och friluftsliv

- Vid behov sker röjning på upp till en meter från stenmurar och röjningsrösen för att hålla dessa fria från uppväxande träd. Träd med över 20 cm brösthöjdsdiameter sparas.
- Stenmurar eller fornminnen förändras eller påverkas inte av åtgärder inom naturreservatet.
- Parkeringsplats och informationsskyltar finns.
- Träd eller grenar som utgör fara för friluftslivet eller försvårar framkomligheten kan tas ner/kapas och lämnas på plats.
- Träd som fallit över stig/väg/parkering får flyttas åt sidan. I övrigt lämnas död ved orörd där den står/faller.
- Friluftslivets utveckling ska anpassas till områdets värden och med hänsyn till hotade arter.
- Fornlämningar bevaras genom åtgärder i samråd med kulturmiljöenheten på länsstyrelsen.

3.2.3 Övrig mark, nyttjanderätter och anläggningar

Nyttjanderätter, till exempel vattentäkt eller starkströmsledning, och eventuella anläggningar ska underhållas av respektive nyttjanderättsinnehavare på ett sådant sätt att skada inte uppkommer på värden inom naturreservatet.

3.2.4 Specifika åtgärder och beskrivning av en hotad art

Flodpärlmusslan

Flodpärlmusslan finns endast i några få och svaga bestånd i Skåne. I Klingstorpabäcken förekommer den på ett flertal sträckor. Beståndet är litet och relativt stabilt i antal räknat,

men medelåldern har ökat mellan år 1991 och 2007. Ett reproducerande bestånd av flodpärlmussla kräver förekomst av värdfiskarna lax eller öring, ett permanent vattenflöde, relativt hög vattenhastighet, grus- och stenbotten och i de flesta fall ett klart, syrgasrikt, näringsfattigt och välbuffrat vatten med stabilt pH på 6,2 eller högre. Antalet ungar av lax- eller öring behöver vara 8 individer eller fler per 100 m².

De största hoten mot arten i Klingstorpabäcken är avsaknad av beskuggning vilket leder till igenväxning och lägre syrehalt i vattnet, låga flöden, avsaknad av grus, sten, block och död ved, igenslamning av botten, för låga tätheter av öring, omgrävda vattendragssträckor samt reglering av vattendraget. En åtgärd som behöver undersökas närmre är möjligheten att flytta ihop de kvarvarande bestånden av flodpärlmussla till den mest lämpliga livsmiljön.

Öringen är nödvändig för flodpärlmusslans reproduktion då musslans larver s.k. glochidierna lever parasitiskt på öringens gälar under 9-10 månader, innan de släpper från värdfisken. Om de därefter med strömmens hjälp hamnar på en lämplig botten gräver de sig ner och lever i bottensubstratet som filterare. Det tar sedan upp till 8 år innan musslan vid en längd av cirka en centimeter sticker upp ur bottenmaterialet. Sträckor med god uppväxtmiljö för öring har en relativt hög vattenhastighet, mycket grus, sten och block och en god beskuggning. Ung fisk av öring äter främst mindre kräftdjur, snäckor och en stor andel insekter från vattenytan. Större individer äter fisk. Längs den aktuella sträckningen av ån finns det enstaka lek miljöer och ett flertal goda uppväxtmiljöer och ståndplatser för öring.

Vid en inventering 2007 observerades ca 950 individer av flodpärlmussla. Längdfördelningen bland dessa musslor var koncentrerad kring 100-120 mm men inga småmusslor (<50 mm) påträffades. Däremot hittades glochidier på öringarnas gälar, men infektionsgraden var relativt låg. Föryngringen för flodpärlmussla fungerar således mycket dåligt och därför behöver man göra kraftfulla åtgärder relativt omgående.

3.2.5 Åtgärder som behövs utanför naturreservatet

För att naturvärdena i naturreservatet ska kunna bevaras och utvecklas är det angeläget med vissa åtgärder utanför reservatet. Dessa kan inte genomföras som ett led i reservatsförvaltningen, utan berör andra aktörer, tex kalkningsverksamheten, Länsstyrelsens restaurering av vattendrag, Länsstyrelsens tillsyn av vattenverksamheter och vattenförvaltningen.

Det är av största vikt att se till att hela vattendraget, båda fårorna inkluderade, har god konnektivitet och hydrologisk regim. Det innebär att man till exempel behöver åtgärda

vissa vandringshinder, men inte alla eftersom vissa behöver vara kvar som barriär mot signalkräftan till skydd för flodkräftan som observerats långt uppströms naturreservatet i Klingstorpabäcken-Guvarp.

Man behöver också åtgärda eventuell vattenreglering och vattenuttag. Problem med låga vattenflöden på sommaren har uppmätts till exempel i september 2002.

Det finns ett stort antal dammar uppströms naturreservatet i Klingstorpabäcken-Guvarp. I dessa dammar står vattnet mer stilla, vattentemperaturen höjs och det bildas stora mängder växtplankton. En del av dessa plankton förs nedströms i vattendraget och sjunker så småningom till botten på mer lugnflytande sträckor, bryts ner och slammar igen bottnarna och försämrar därmed förutsättningarna för flodpärlmusslan. Den ökade vattentemperaturen som orsakas av dammarna leder också till sämre förutsättningar för öringen på grund av att syreförhållandena försämras vid höjd temperatur.

Kalkning genomförs vid eventuella behov eftersom pH-värdet måste vara minst 6,2 och halten av fria aluminiumjoner måste hållas så låg som möjligt för att gynna flodpärlmusslan.

Precis nedströms naturreservatet rinner ett dike österifrån till huvudfåran, vilket kan föra med sig höga halter av näringsämnen. Det får inte ske någon tillförsel av näringsämnen eller föroreningar från detta dike till vattendraget.

4 Specifika mål och skötselåtgärder för skötselområdena

Hela naturvårdsobjektet är indelat i 9 skötselområden, 4.1-4.9, och de beskrivs även på kartor (bilaga C och D). Skötselområdena redovisas efter pågående markanvändning enligt följande:

- 4.1. Vattendraget
- 4.2. Svämlövskog
- 4.3. Lövskog
- 4.4. Blandskog
- 4.5. Tallskog
- 4.6. Granskog
- 4.7. Betesmark och betesvall
- 4.8. Trädbärande gräsmark
- 4.9. Åkermark

4.1 Skötselområde 1 – vattendraget

DELOMRÅDE 1A till 1C, vattendrag (totalt cirka 2,7 km)

Område	Beskrivning	Markanvändning	Längd (km) / Areal (ha)	Mål
1A	Guvarp	Vattendrag	1,6 km	Vattendrag
1B	Karup	Vattendrag	1,1 km	Vattendrag

Delområdena 1 A och 1 B utgörs till stor del av naturtypen Mindre vattendrag (3206) av både Fullgod och Icke fullgod bevarandestatus och resterande delar av Utvecklingsmark som potential att utvecklas till denna naturtyp.

Beskrivningarna nedan omfattar hela

vattendragssträckorna från punkterna längst upp- och

nedströms i naturreservatet eftersom många vattenlevande organismer självklart rör sig längs och eller är beroende av hela sträckorna.

Delområde 1 A vattendraget Klingstorpabäcken Guvarp vid åkermarken i delområde 9A.

Beskrivning

Delområde 1A – Vattendrag, huvudfåran och Klingstorpabäcken-Guvarp (1,6 km)

På denna sträcka finns fyra värdekärnor med nyckelbiotoper i vatten som alla hyser

flodpärlmussla. Den sydligaste värdekärnan utgörs av svagt strömmande och strömmande sträckor i jordbruksmark, bitvis god beskuggning med alrötter som går ner i vattnet och två strömnackar. Sten och block finns upplagda på stränderna. Nästa värdekärna uppströms utgörs av ett sammanflöde mellan de två åfåror.

Värdekärnan norr därom består av två kvillområden, två blockrika sträckor och

Delområde 1 A vattendraget Klingstorpabäcken Guvarp vid delområde 9 A, bottenmaterial i vattendraget.

Delområde 1 A vattendraget Klingstorpabäcken Guvarp där det rinner genom delområde 2 B.

lugnflytande vatten med uppvuxen alskog. Längst norrut i naturreservatet ligger ytterligare en värdekärna som också är ett kvillområde, blockrik, väl beskuggad och med omgivelningar med väl fungerande svämplan.

Delområde 1 A vattendraget Klingstorpabäcken Guvarp där det rinner genom delområde 2A.

Vattendraget domineras av lugnflytande sträckor men i övrigt är det svagt strömmande. Vattenflödet är permanent men mycket låga flöden har registrerats vid ett flertal tillfällen. Status på kiselalger i vattenförekomsten är hög vilket indikerar goda förhållanden när det gäller näringshalter, organisk påverkan och surhetsregim. Det lägsta värdet på pH var 6,7

år 2017. Bottensubstratet består till största del av sand och därutöver finns det lika delar grus, sten och grov- och findetritus (dött organiskt material). I vissa delar finns även en hel del block. Beskuggningen av vattendraget varierar mellan att vara bra (mer än 50 %) till obefintlig på några sträckor. Graden av rensning av vattendraget varierar från ej rensad, dvs naturlig sträcka, till omgrävd.

Tätheten av öring i vattendraget inom naturreservatet har varit noll individer/100 m² långt nedströms, i anslutning till den största förekomsten av flodpärlmussla, medan tätheten har varit god längre uppströms. När det gäller lämpliga biotoper för öring så finns det enligt biotopkarteringen några tämligen bra och flera möjliga lekbiotoper, ett flertal möjliga till tämligen bra uppväxtmiljöer samt några tämligen bra och ett flertal möjliga ståndplatser (Hylander, 2005). Statusen för fisk i vattenförekomsten är god enligt den senaste statusklassificeringen. Naturtypen avgränsas mot land av medelhögvattenlinjen.

Följande karaktäristiska⁷ växtarter för naturtypen finns i vattendraget, bäckmärke, sommarlånke, hårslinga, rostnate, sköldmöja och näckmossa (vanlig). De förekommande arter som är typiska för naturtypen är flodpärlmussla, öring, elritsa och bäcknejonöga. De vanligaste växterna i vattendraget är vattenmynta, mannagräs, svalting, igelknopp och skogssäv, men i vattenområdet finns även hampflockel, fackelblomster, sjöfräken, strandklo och bred kavedun.

⁷ För naturtyper som ingår i Natura 2000, EU:s habitatdirektiv Bilaga 1 respektive Bilaga 2, använder man begreppet typiska arter och karaktäristiska arter för en naturtyp. Typiska arter ska indikera gynnsam bevarandestatus för naturtypen, gå att följa upp icke-destruktivt och vara lätta att identifiera och karaktäristiska arter utgörs av ”vanliga” arter som utmärker naturtypen. En art kan samtidigt även klassificeras som en signalart.

Delområde 1B – Vattendrag, Klingstorpabäcken - Karup (1,1 km) På denna sträcka finns fyra värdekärnor med nyckelbiotoper i vatten och tre av dem hyser flodpärlmussla. Den västligaste utgörs av svagt strömmande vatten, två kvillområden och de omges nästan helt av alskog. Vattendraget domineras av svagt strömmande och lugnflytande sträckor. Vattenflödet är permanent men mycket låga flöden har registrerats vid ett flertal tillfällen.

Bottensubstratet består till största del av sand och därutöver finns det lika delar grus, sten och grov- och findetritus (dött organiskt material). I vissa delar finns även en hel del block. Beskuggningen av vattendraget varierar mellan att vara bra (mer än 50 %) till obefintlig på några sträckor. Graden av

rensning av vattendraget varierar från ej rensad, dvs naturlig sträcka, till omgrävd. Längst uppströms längst österut, tillkommer ett biflöde från sydost. Tätheten av örting har varit god i de övre delarna av denna vattendragssträcka. När det gäller lämpliga biotoper för örting så finns det några tämligen bra och flera möjliga lekbiotoper, ett flertal möjliga till tämligen bra uppväxtmiljöer samt några tämligen bra och ett flertal möjliga ståndplatser (Hylander, 2005). Naturtypen avgränsas mot land av medelhögvattenlinjen.

Delområde 1 B vattendraget Klingstorpabäcken-Karup där det rinner genom delområde 2C.

Delområde 1B vattendraget Klingstorpabäcken-Karup där det rinner genom delområde 7 A.

När det gäller förekommande arter se ovan delområde 1 A.

Bevarandemål

För Natura 2000-arten flodpärlmussla och Natura 2000-naturtypen mindre vattendrag (3260) ska gynnsam bevarandestatus uppnås och bevaras. Naturliga variationer av vattenståndet och skiftande vattendynamik, med lugna till kraftigt strömmande och om möjligt forfarande vattendragssträckor, skapar en variation av strandmiljöer och bottnar med förutsättningar för hög biologisk mångfald. Vattendraget har en vegetation med inslag av flytbladsväxter, undervattensväxter och akvatiska mossor. Statusen enligt vattenförvaltningens statusklassificering ska minst vara god.

Målindikatorer

Längd naturtyper

- Naturtypen Mindre vattendrag (3260) ska finnas på minst 2,7 km.

Ekologiska strukturer och funktioner

- Naturliga vattenståndsfluktuationer och flöden.
- En stor andel sträckor med så hög strömhastighet att igenslamning, pålagring och inbäddning undviks under större delen av året.
- Riklig förekomst av steniga och grusiga bottnar.
- Strandzoner med naturliga erosions- och sedimentationsprocesser.
- Kontinuitet i närmiljön (hydrologi, luftfuktighet, substrattillgång) – fungerande buffertzoner och en ekologisk funktionell kantzon.
- Konnektivitet (fria vandringsvägar och flöden) i vattendraget och i anslutande vattensystem.

- God vattenkvalitet.

Typiska arter för naturtypen

- I naturtypen Mindre vattendrag (3260) ska det finnas minst en typisk art per provyta. De typiska arterna flodpärlmussla, öring, elritsa och bäcknejonöga har påträffats inom naturtypen.

Åtgärder

- Gynna flodpärlmussla och dess livsmiljöer, vilket i första hand handlar om lämpliga bottenar, god vattenkvalitet och ekologiskt funktionella kantzoner.
- Arealen block, sten-och grusbottenar ska öka, där strömhastigheten är så hög att igenslamning, pålagring och inbäddning undviks under större delen av året. Det ska även skapas en större areal syrerika grusbottenar utan inslag av organiskt material för de unga musslorna under deras första år då de är nedgrävda.
- Gynna öring och dess livsmiljöer eftersom flodpärlmusslan är beroende av goda bestånd av denna art för sin föryngring. Det måste finnas ett livskraftigt bestånd av öring. Denna art behöver en stor sammanlagd areal vattendrag med strömmande vatten och grusbottenar för reproduktionen. I övrigt utnyttjar öringen i stort sett samma botten typer som flodpärlmusslan.
- Bestånden av flodpärlmussla och öring ska inte vara fragmenterade.
- Det måste finnas en god vattenflödesdynamik och vattenflödesvolym, med permanent vattenflöde.
- Erosion, sedimentation och transport av partiklar ska likna referensförhållandet. Om det uppstår kraftig erosion i vattendraget vid dricksplatser för betesdjuren eller vid platser där betesdjur går igenom vattendraget ska detta åtgärdas tex genom att anlägga betespumpar och/eller broar
- Vattendragsfårans form, dvs bredd och djup, ska likna referensförhållandet.
- Mängden död ved ska öka i vattendraget. Det kan bli så att träd som ligger i vattendraget orsakar så höga vattennivåer i mark utanför reservatet att det orsakar problem. I så fall ska träden i första hand flyttas så att de ligger förankrade på strandkanten och diagonalt nedströms i åfåran, och i andra hand så att de ligger längs med åfåran, så att de minskar den dämmande effekten.
- Strukturer i vattendraget ska likna referensförhållandet, med förekomst av till exempel naturliga sedimentbankar, större block (som skapar flödesvariationer), växlande strömsträckor och höljor (så kallade riffle-and-poolsystem), erosionsbranter.
- skapa ekologiskt funktionella kantzoner längs vattendraget. Vid behov gör åtgärder som leder till beskuggning vattendraget. Dock gäller det ej för åker och betesmark enligt föreskrifter och enligt ovan.

- Så långt möjligt åtgärdas näringstillförseln till vattendraget om den överskrider referensförhållanden. Förhindra läckage av tungmetaller. Åtgärda eventuella läckage från jordbruksmark och avlopp.
- Diken som rinner ut i vattendraget läggs om möjligt igen eller leds genom en våtmark innan vattnet når de två huvudfårorna.
- På åkermark och kultiverad betesmark får plöjning endast ske utanför ett avstånd på 10 meter från vattendragets medelvattenlinje, i samband med sådd.
- Återskapa svämplan där det finns topografiska förutsättningar.
- Återskapa naturliga åfåror som har torrlagts.
- Stor hänsyn måste tas vid åtgärder i fuktig och blöt mark och nära vattendraget för att undvika körsador och markkompaktering. Hänsyn till vattendraget skall tas vid alla skötselåtgärder.

4.2 Skötselområde 2 – svämlövskog

DELOMRÅDE 2A till 2D, svämlövskog (totalt cirka 7,6 ha)

Område	Markanvändning	Areal (ha)	Mål
2A	Svämlövskog, medelåldrig	3,12	Svämlövskog
2B	Svämlövskog, medelåldrig	0,69	Svämlövskog
2C	Svämlövskog, medelåldrig	2,91	Svämlövskog
2D	Svämlövskog, medelåldrig	0,88	Svämlövskog

Delområdena A-D utgörs till stor del av naturtypen svämlövskog (91E0), av både Fullgod och Icke fullgod bevarandestatus samt av utvecklingsmark som har potential att utvecklas till denna naturtyp.

Beskrivning

Delområde 2A är klassat som en nyckelbiotop och den domineras nästan helt av svämlövskog kring ett slingrande vattendrag, där klibbal dominerar. Marken är till större delen fuktig med kärrtorv eller finjordar som underlag och där klibbal dominerar, varav ett flertal är flerstammiga. Det finns även mindre partier med fast och frisk mark där äldre tall, björk och enstaka bok växer, det förekommer träd med bukettformigt växtsätt, och det finns rikligt med död ved i olika nedbrytningsstadier.

Delområde 2 A svämlövskog.

Buskskiktet är sparsamt och domineras av brakved med enstaka ekar. I fältskiktet växer signalarterna⁸ missne, bäckbrämma och kärrfibbla tämligen allmänt till rikligt. I fältskiktet växer också typiska arter som majbräken och missne och karaktäristiska arter som strätta, skärmstarr, hampflockel, älggräs och strandklo och dessutom förekommer skogsstarr, småvänderot och flädervänderot. Det finns ett kvillområde med flera bäckfåror, rikligt med ormbunkar och det råder hög och jämn luftfuktighet. Skogen betades fram till 1965 och har därefter inte brukats.

Delområde 2 B är också klassad som nyckelbiotop och domineras av svämlövskog kring ett slingrande vattendrag där klibbal dominerar, men det finns även ek, bok, björk och inslag av gran.

⁸ Signalarter är arter som med sin närvaro eller frekvens indikerar att ett område har höga naturvärden. Signalarter har hittills främst använts i skog. I många fall varierar en arts signalvärde över landet.

Klibbalarna är minst 100 år i den norra delen. Det finns några områden där det råder hög och jämnluftfuktighet. Det finns gamla klibbalar och klibbalsocklar utmed vattendraget, med omfattande rotsystem nere i vattnet, en del gläntor i klibbalskogen och det råder en viss spridning i ålder. Det finns sparsamt med död ved. Buskskiktet är relativt sparsamt och består bland annat av brakved. Signalarterna missne, bäckbräsma och kärrfibbla växer tämligen allmänt till rikligt i området. Det förekommer en typisk art som majbräken, karaktäristiska arter som strätta, hampflockel, skärmstarr, älggräs, strandklo och hägg och dessutom finns aklejruta, kabbleka, ältranunkel och kärrfibbla i området. Området har tidigare varit utmarksbete och har hävdats med slåtter.

Delområde 2 B svämlövskog.

Delområde 2C utgörs längst i väster av en nyckelbiotop i form av en lövskogslund med riklig förekomst av ormbunkar, hög och jämn luftfuktighet, tydlig zonering av växtligheten och stengården. Det finns rikligt med gamla klibbalar, klibbalsocklar med håligheter, enstaka högstubbar med hackmärken efter hackspett och insektshål- och gångar, en hel del lågor av lövträd på land och i vatten och döende askar. Öster om detta område finns ett område med naturvärde (SKS) som består av svämlövskog. Längst i öster finns ännu en nyckelbiotop som också utgörs av svämlövskog och innehåller rikligt med ormbunkar, träd med bukettformigt växtsätt, hög och jämn luftfuktighet och en kvill. Klibbal är det dominerande trädslaget, med inslag av en hel del tall, enstaka hägg, ask, asp, rönn samt ek och bok på mindre partier av frisk mark. Även här finns rikligt med gamla klibbalar, en hel del klibbalsocklar, och en hel del död ved med spår av hackspettar och insekter. Klibbalarna i området är minst 70 år. Signalarterna bäckbräsma och kärrfibbla förekommer tämligen allmänt till rikligt i området. Det förekommer typiska arter som majbräken och karaktäristiska arter som ask, hägg, älggräs, humleblomster, strandklo och kärrsilja och dessutom växer skogsstarr, kärrviol, strandlysing, revlummer, småvänderot, olvon, aklejruta och flädervänderot i området.

Delområde 2 D liknar i de låglänta partierna område 2 B, dock finns mycket få äldre klibbalar, mängden död ved är liten, fältskiktet domineras starkt av hampflockel, rörflen och skogssäv och längs ån finns en del buskar av uppvuxen grå- eller bindvide.

Bevarandemål

Naturskogsliknande svämlövskog och naturlig hydrologi. Samtliga delområden har utvecklats till naturtypen svämlövskog (91E0). Skogen ska vara olikåldrig och skiktad med ett rikligt inslag av gamla träd och död ved. Klibbal, och ask om det är möjligt, ska dominera, särskilt närmst vattendraget, och i övrigt ska trädslagsvariationen vara stor. Gynnsam bevarandestatus för naturtypen ska uppnås och bibehållas.

Målindikatorer

Areal naturtyper

- Naturtypen svämlövskog (91E0) ska finnas på minst 7,6 ha.

Ekologiska strukturer och funktioner

Delområde 2 C svämlövskog.

Delområde 2 D svämlövskog

- Trädkontinuitet av lövträd av varierande ålder med träd av olika trädslag främst klibbal och ask (om möjligt).
- Skogen ska vara flerskiktad med ett stort inslag av ihåliga och grova⁹ träd.
- Minst 30 m³/ha död ved ska finnas kontinuerligt i olika dimensioner och nedbrytningsstadier.
- Gamla och senvuxna träd ska förekomma med minst 10 träd per ha.
- Naturlik hydrologi.
- Regelbundna översvämningar från näraliggande vattendrag.

Åtgärder

- Påskynda utveckling mot naturskogsliknande tillstånd genom plockhuggning, luckhuggning och ringbarkning.
- Fälla/skada träd för att öka mängden och säkerställa kontinuiteten av död/döende ved.
- Avverka och forsla bort all gran.
- Motverka avrinning. Åtgärder som påverkar avrinningen kan vara vattenverksamhet som kräver särskilt tillstånd enligt miljöbalken.
- Återför sten och block, i första hand de som ligger i närheten av vattendraget, tillbaka åfåran (tex område 2B och 2C).
- Den mindre dammen i område 2B ska återgå till att vara en åfåra med skuggande skog i strandzonen.

⁹ Grova träd: träd med en brösthöjdsdiameter över 50 cm för klibbal, 60 cm för ask och för övriga trädslag se Skogsstyrelsen, 2014.

4.3 Skötselområde 3 – lövskog

DELOMRÅDE 3A till 3C, lövskog (totalt cirka 1,98 ha)

Område	Markanvändning	Areal (ha)	Mål
3B	Lövskog, ung -medelåldrig	1,08	Svämlövskog/ädellövskog
3C	Lövskog, ung -medelåldrig	0,9	Svämlövskog/ädellövskog

Beskrivning

Delområde 3 B- den norra delen, utmed åkern, utgör en mycket viktig kantzon till vattendraget eftersom ett av de största bestånden av flodpärlmussla finns på denna vattendragssträcka.

Kantzonen består av en skogsremsa som är ca 3-4 m bred och domineras starkt av klibbal med en brösthöjdsdiameter på ca 30 cm i genomsnitt, men bara enstaka yngre klibbalar.

Övriga trädslag är fågelbär, rönn, ek, apel (*Malus sp*) och enstaka hybridasp. Buskskiktet består till största del av hallon.

Delområde 3 B, en lövträdsridå i den norra delen utmed Klingstorpabäcken.

I den nordligaste lägre liggande delen finns arter i fältskiktet som är karaktäristiska för svämlövskog, strätta, hampflockel och strandklo, och en art som är typisk för svämlövskog, majbräken, samt arter som aklejruta och skogssäv. I övrigt är marken relativt torr eftersom vattendraget är kraftigt utdikad, och floran är trivial. Det saknas dock träd utmed ån vid den sydligaste delen av åkern på en sträcka av ca 50 m.

Den södra delen söder om åkern är en flack igenväxande betesmark med uppväxande skog på ca 70 % av ytan där ung björk dominerar, men det finns även en del uppvuxen klibbal och hybridasp. Föryngringen är relativt god. Buskskiktet är relativt utbrett och består av videarter (*Salix sp*), björk och klibbal. Fältskiktet är ca 1,5 m högt, trivialt och domineras av hallon, tuvtåtel, brännässla, toppdån och rörflen. Skogsremsan väster om åkern består

av en slänt med stark lutning med torr till frisk mark och trädslag som klibbal, ek, björk, sälg och gran. Fältskiktet är trivialt.

Delområde 3 C – marken är frisk, området är flackt och trädsiktet domineras starkt av ett glest jämnårigt bestånd av uppvuxen klibbal, ca 30 cm i brösthöjdsdiameter, och utöver det finns det en mindre andel björk.

Delområde 3 C lövskog.

Buskskiktet är mycket sparsamt och i fältskiktet finns strätta, som är karaktäristisk för svämlövskog, men i övrigt är floran trivial med hallon, tuvtåtel, kärrtistel, revsmörblomma och brännässla. Det går ett grunt dike i nord-sydlig riktning.

Bevarandemål

Naturskogsliknande skog, i första hand svämlövskog, där det finns eller kan skapas hydrologiska förutsättningar för det, i andra hand ädellövskog där det finns förutsättningar för det och i tredje hand lövskog. Skogen ska vara olikåldrig och skiktad med ett rikt inslag av gamla träd och död ved. Närmst vattendraget ska skogen bestå av klibbal och om möjligt även av ask.

Målindikatorer

Ekologiska strukturer och funktioner

- Andelen ädellövträd ska vara så stor som möjligt i lövskogsbestånd.
- Trädkontinuitet av lövträd av varierande ålder med träd av olika trädslag främst klibbal och ask (om möjligt).
- Skogen ska vara flerskiktad med ett stort inslag av ihåliga och grova¹⁰ träd.
- Minst 30 m³/ha död ved ska finnas kontinuerligt i olika dimensioner och nedbrytningsstadier.
- Gamla och senvuxna träd ska förekomma med minst 10 träd per ha.
- Naturlik hydrologi i de skogar som har förutsättningar att bli svämlövskogar.

¹⁰ Grova träd: träd med en brösthöjdsdiameter över 50 cm för klibbal, 60 cm för ask och för övriga trädslag se Skogsstyrelsen, 2014.

- Regelbundna översvämningar från näraliggande vattendrag i de skogar som har förutsättningar att bli svämlövskogar.

Åtgärder

- I delområde 3B etableras omgående skog genom självföryngring så att en 10 m bred skogszon finns utmed hela vattendraget. Prioritera skogstyper enligt ovan.
- Lägg igen diket i område 3C.
- Påskynda utveckling mot naturskogsliknande tillstånd genom plockhuggning, luckhuggning och ringbarkning.
- Fälla/skada träd för att öka mängden och säkerställa kontinuiteten av död/döende ved.
- Ta bort arter som inte förekommer naturligt i området, för närvarande häggmispel och hybridasp. Använd metoder som så effektivt som möjligt motverkar att dessa arter återkommer efter borttagandet. Återkommande insatser görs vid behov.
- Motverka avrinning. Åtgärder som påverkar avrinningen kan vara vattenverksamhet som kräver särskilt tillstånd enligt miljöbalken.

4.4 Skötselområde 4 – blandskog

DELOMRÅDE 4A till 4C, blandskog (totalt cirka 3,07 ha)

Område	Markanvändning	Areal (ha)	Mål
4A	Blandskog, medelåldrig	2,54	Svämlövskog/ädellövskog/lövskog
4B	Blandskog, medelåldrig	0,43	Svämlövskog/ädellövskog/lövskog
4C	Blandskog, medelåldrig	0,09	Svämlövskog/ädellövskog/lövskog

Beskrivning

Delområde 4 A - Den västra delen söder om ån klassas som ett område med naturvärde (Skogsstyrelsen) och är ett mosaikartat naturskogsliknande bestånd där stora delar är blöta med vattenspeglar tidvis. Trädslagen utgörs till största del av tall, men även av gran och björk med en del föryngring av de två senare trädslagen, och beståndet är relativt olikåldrigt. Buskskikt saknas i övrigt och i fältskiktet växer missne och rikligt med revlumner. Två signalarter förekommer i området, kransrams tämligen allmänt och missne allmänt till rikligt. Spillkråka har observerats i området. Det finns två mindre höjdparter med grova spärrgreniga tallar. Det finns rikligt med död ved och en del gamla grova björkar med skorp bark. Marken har tidigare betats och en viss torvbrytning kan ha förekommit på vissa delar. De övriga delarna består av blandskog av tall, gran och björk.

Delområde 4 A blandskog.

Delområde 4 B – består av en variation av trädslag som klibbal, ek, rönn, hägg, björk och gran, där klibbal dominerar längs vattendraget och i de låglänta partierna och gran dominerar i övrigt.

Föryngringen är god av klibbal och björk. Det finns alltifrån torr till blöt mark i området eftersom det är stora höjdskillnader. Det finns endast sparsamt med död ved. I sydost finns ett kalhygge med enstaka granplantor och en del självföryngring av klibbal och björk. I buskskiktet växer tex ek, klibbal, bok, rönn och olvon. I fältskiktet växer en art som är typisk för svämlövskog, majbräken, och en del arter som är karaktäristiska, hampflockel, skärmstarr, älggräs, strandklo och i trädskiktet hägg.

Delområde 4 B blandskog.

Delområde 4 C – består av ek, asp, gran, enstaka tallar och

bokar och träden är relativt olikåldriga med undantag av asparna som är unga. Det finns sparsamt med klen död ved. Buskskiktet består av ett mindre antal granar och i fältskiktet dominerar blåbär.

Bevarandemål

Naturskogsliknande skog som utgörs av svämlövskog i första hand, där det finns eller kan skapas hydrologiska förutsättningar för det, i andra hand av ädellövskog där det finns förutsättningar för det och i tredje hand av lövskog. Skogen ska vara olikåldrig och skiktad med ett rikt inslag av gamla träd och död ved. Närmst vattendraget ska skogen bestå av klibbal och om möjligt även ask. Det ska inte finnas någon barrskog förutom en kontinuitet av gamla spärrgreniga tallar.

Åtgärder

- All skogsmark som idag inte är svämlövskog omförs till svämlövskog i första hand, där det finns eller kan skapas hydrologiska förutsättningar för det, i andra hand till ädellövskog där det finns förutsättningar för det och i tredje hand till lövskog.
- Befintlig barrskog avvecklas, barrträd tas bort och där det är möjligt förs virket bort, dock sparas enstaka tallar för att skapa en kontinuitet av gamla spärrgreniga tallar.
- Om marken inte har god bärighet avvecklas barrträd med manuella metoder, där tall endast ringbarkas.
- I delområde 4A finns det rester av en gammal skogsväg söder om vattendraget och som löper parallellt med detta. Vägen tas bort i så stor utsträckning att fri passage skapas i sidled för vattendraget vid högvatten, dvs förbättrad konnektivitet i sidled för vattendraget, och svämzonen får en bättre funktion.
- Avverkade områden lämnas för naturlig återbeskogning. Naturvårdande åtgärder för att påskynda återbeskogning av ädellöv- eller lövskog är tillåtna.

4.5 Skötselområde 5 – tallskog

DELOMRÅDE 5, tallskog (totalt cirka 0,14 ha)

Område	Markanvändning	Areal (ha)	Mål
5	Tallskog, ung	0,14	Svämlövskog/ädellövskog/lövskog

Beskrivning

Området består av en tallplantering som är ca 20 år gammal på till största del frisk mark.

Barrskog finns i området först på 1930-talet enligt historiska kartor.

Bevarandemål

Svämlövskog om det är topografiskt och hydrologiskt möjligt, i övrigt se blandskog ovan.

Åtgärder

MÅ får ta ner skogen och ta hand om virket till och med år 2050. Så snart MÅ gjort det eller efter år 2050 omförs skogsmarken till svämlövskog i första hand, där det finns eller kan skapas hydrologiska förutsättningar för det, i andra hand till ädellövskog där det finns förutsättningar för det och i tredje hand till lövskog.

Befintlig barrskog avvecklas, barrträd tas bort och där det är möjligt förs virket bort. Dock sparas enstaka tallar för att skapa en kontinuitet av gamla spärrgreniga tallar.

4.6 Skötselområde 6 – granskog

DELOMRÅDE 6A till 6C, granskog (totalt 0,64 ha)

Område	Markanvändning	Areal (ha)	Mål
6A	Granskog, medelåldrig	0,28	Svämlövskog/ädellövskog/lövskog
6C	Granskog, medelåldrig	0,36	Svämlövskog/ädellövskog/lövskog

Beskrivning

Delområdena 6 A och 6 C - skogarna utgörs av uppvuxen gran. Enligt historiska kartor finns barrskog i området först på 1930-talet.

Bevarandemål

Se blandskog ovan.

Åtgärder

Se delområde 5 tallskog ovan.

4.7 Skötselområde 7 – betesmark och betesvall

DELOMRÅDE 7A till 7D, betesmark och betesvall (totalt cirka 2,86 ha)

Område	Markanvändning	Areal (ha)	Mål
--------	----------------	---------------	-----

7A	Betesmark	2,53	Betesmark
7B	Betesmark och betesvall	1,56	Betesmark
7C	Betesmark	0,02	Betesmark
7D	Betesmark	0,31	Betesmark

Betesmarkerna i delområdena 7A-C inom naturreservatet har hävdats sedan åtminstone början av 1900-talet (de finns med på Häradskartan). Markerna har till större del ingen tydlig näringspåverkan. I dagsläget betas markerna av nötkreatur som sköts av arrendatorer. Det finns problem på en del av de platser där kreaturen dricker vatten ur bäcken eller frekvent går genom bäcken, vilket på dessa platser orsakar erosion, grumling av vattnet, sedimentation och/eller medför en risk att djuren trampar sönder musslor.

Beskrivning av delområdena

7 A – Den nordöstra delen omger vattendraget och utgörs av ett ängs- och betesmarksobjekt på 0,5 ha (ID-nr: 3F5-QBH), och 0,39 ha av detta har klassats som naturtypen fuktäng med blåtåtel och starr (6410).

Området har inte betats på några år men hävden ska öka enligt markägaren. Här finns en hägnad i form av en skalmur

på ca hundra meter, vilken är i gott skick och används delvis. Marken är till större del fuktig men det finns även våta och friska partier. Längs vattendraget finns enstaka uppvuxna klibbalar där vissa är döda och utgör hålträd, det finns även en enstaka äldre gran. Buskskiktet består av enstaka klibbalar och sälgar. Här finns ingen påverkan av någon produktionshöjande åtgärd. I fältskiktet växer hirsstarr, ängsbräsma och smörbollor som är typiska och hirsstar och humleblomster som är karaktäristiska för fuktäng (naturtyp 6410). I övrigt har följande arter observerats, strätta, majbräken, vecketåg, skogssäv, skärmstarr, vårbrodd, älggräs, kärrtistel, småvänderot och mandelblomma (på torrare partier).

Delområde 7 A i den nordöstligaste delen i, ett ängs- och betesmarksobjekt.

Delområde 7 A i de centrala delarna, betesmark.

Utanför området ovan är betesmarkerna friska till torra, har en mer trivial flora men är välhävda. Längs vattendraget finns det bitvis en rad av uppvuxna klibbalar men inget buskskikt. Det finns välbevarade stengärdar.

Delområde 7 B – består av

betesmark och betesvall vilka är välhävda. Vattendraget är omgrävt och har branta kanter. Det finns inga träd eller buskar.

Delområde 7 C betesmark.

Delområde 7 C – utgörs av en mycket liten areal och består av en frisk och i vissa delar fuktig betesmark med trivial växtlighet som är något näringspåverkad men relativt välhävda. Utmed vattendraget finns det på flera sträckor enstaka uppvuxna klibbalar med socklar, men i övrigt finns inga träd eller buskar. Nedströms sammanflödet finns det ett stängsel helt nära vattendraget. Fältskiktet består tex av hampflockel, fackelblomster, äkta förgätmigej, liten blålocka, vitklöver, svartkämpe, brunört och kärrfibbla.

Delområde 7 D utgörs av ett mindre antal områden som ligger precis söder om den sträcka av vattendraget där flodpärlmusslan har sin absoluta huvudutbredning. Marken är till största del fuktig men det finns även torrare partier i de nordöstra delarna och blöta partier närmst ån. Växtligheten i betesmarken är relativt trivial och något näringspåverkad. Hävden är ganska god på de torrare partierna och i de norra delarna och i den södra delen är den svag. Utmed ån växer en rad av klibbalar med ca 30 cm i brösthöjdsdiameter men i övrigt finns inga träd eller buskar. I den norra delen går nötkreaturen ner i vattendraget för att dricka, vilket har skapat erosion på ett stort område i vattnet och på land. Växtligheten består bland annat av vitklöver, revsmörblomma, kärrbräsa, svartkämpe, tuvtåtel och kärtistel.

Bevarandemål

Det ska finnas en ekologiskt funktionell kantzon på minst 5 m med träd i olika åldrar, främst klibbal och ask om möjligt, men även buskar, om markägare och arrendatorer godkänner det. Betesdjur ska inte försämra statusen på vattendraget genom att orsaka skada i eller inom ett

Delområde 7 D utgörs av mindre områden av betesmarken, vilka ligger helt intill vattendraget.

avstånd på 10 meter från vattendraget, tex i form av erosion. Betesmark övergår till välhävdd naturbetesmark i ängs- och betesmarksobjektet och i övrigt där markägare och arrendatorer godtar det. Naturreservatet utgör inget hinder för att omföra mark till, i prioriterad ordning, svämlövskog, ädellövskog eller lövskog.

Åtgärder

- Betesmark tillåts att utvecklas till naturbetesmark.
- Vattendraget stängslas ifrån betesmarken, om möjligt, för att en träddrå som skuggar vattendraget ska kunna växa upp. Detta leder till minskning av onaturlig erosion och sedimentation i vattendraget, till en lägre temperatur och därmed högre syrehalt i vattnet. Detta görs dock endast om markägare och arrendatorer godkänner det.
- Betesmark ska skötas med naturvårdsinriktad beteshävd, vilket innebär att användning av gödselmedel, jordförbättringsmedel och kemiska bekämpningsmedel inte får ske då dessa verkar utarmande på floran och faunan (förbjudet enligt föreskrifterna). Dock gäller särskilda förutsättningar för områdena 7B och 9A (se nedan).
- Betesdriften bör ske med nötkreatur i första hand. Får betar mer selektivt vilket missgynnar ett blommande fåltskikt och får endast användas i ett eventuellt restaureringsskede för att få bukt med igenväxning av buskar.
- Betesperioden ska anpassas till de naturvärden som finns på marken men omfattar normalt tiden från början av april till slutet av oktober. Ett varierat betestryck och betesperiod är till fördel för tex fjärilsfaunan. Detta kan ske genom att senarelägga betespåsläppet vissa år eller att undanta delar av en betesfälla från bete. Detta gynnar insekter som då får större tillgång till pollen- och nektarproducerande växter. Enstaka år kan man ersätta bete med slåtter alternativt bränning om det bedöms som svårt att få de mest värdefulla delarna betade. Det avslagna materialet ska tas bort.
- Betesdriften ska ske på ett sådant sätt att trampskador undviks i fuktig mark i vattendragets närområde (inom 10 m). Betespumpar ska sättas upp där behov finns, tex om betesdjuren går ner i vattendragsfåran för att dricka och därmed orsakar trampskador och erosion. Om betesdjuren går igenom vattendraget i en sådan utsträckning att de orsakar kraftiga trampskador och erosion ska detta åtgärdas, tex genom att anlägga en bro för betesdjuren.
- Med tanke på dynglevande insekter är det viktigt att begränsa användningen av avmaskningsmedel för att hindra att dynga med rester av avmaskningspreparat kommer ut i betesmarkerna. Användningen av avmaskningspreparat ska därför ske restriktivt enligt behovsanpassad modell, dvs när parasitangrepp konstaterats. Särskilt viktigt är det att undvika avmaskning strax innan betespåsläpp på våren/försommaren. Därför ska betesdjur som har avmaskats inte släppas på

betesmarken innan de genomgått en karantän på ca två veckor (dvs i stall eller bete på kulturbetesmark).

- Tillskottsutfodring får endast ske i samband med övergångsutfodring vid betespåsläpp och installning och endast utanför ett avstånd på 30 m från vattendraget.
- På betesmarkerna utanför ett avstånd på 10 m från vattendraget ska eventuell igenväxningsvegetation i form av sly hållas efter genom löpande röjningsåtgärder. Videbuskar, framförallt hanplantor eftersom de producerar pollen, och blommande träd och buskar ska gynnas vid skötselåtgärder. Röjningsmaterialet ska tas bort från de röjda ytorna eller eldas upp på platsen. Enstaka högar med ris, grövre grenar och stammar kan dock ligga kvar som faunadepåer i solbelysta lägen till fördel för insektslivet och groddjur.
- Hägnader bör i första hand utgöras av eltråd och ekstolpar, men om markägare eller arrendator vill använda taggtrådsstängsel istället så är det godtagbart
- Områdena hävdas genom bete med i första hand nötkreatur. Hävdtrycket får gärna variera eller utebli under enstaka säsonger för att gynna den biologiska mångfalden i området.
- För delområde 7B finns det undantag från föreskrifterna som tillåter plöjning i anslutning till sådd, utanför ett avstånd på 10 meter från vattendragets medelvattenlinje
- Områdena får inte gödslas. I område 7 B får dock naturgödsel användas utanför ett avstånd på 10 meter från strandbrinken.
- Stödutfodring bör undvikas så långt möjligt, men om det blir nödvändigt bör det inte ske närmre än 25 meter från vattendraget.
- Beskuggningen utmed vattendraget behöver öka genom att en ekologiskt funktionell kantzon med träd och buskar etableras, där klibbal och om möjligt ask gynnas i första hand. Stängsla in vattendragetsått en skuggande kantzon med träd och buskar kan utvecklas och erosion från upptrampad mark undvikas.

Följande åtgärder genomförs endast om markägare och arrendatorer godkänner det: återmeandra vattendrag, skapa svämzoner, öka beskuggning inklusive instängsling av vattendraget.

4.8 Skötselområde 8 – trädbärande gräsmark

DELOMRÅDE 8A till 8C, trädbärande gräsmark (totalt cirka 1,42 ha)

Om- råde	Markanvändning	Areal (ha)	Mål
8A	Trädbärande gräsmark, träd unga -medelålder	0,07	Svämlövskog/ädellövskog/lövskog

8B	Trädbärande gräsmark, träd unga -medelålder	0,71	Svämlövskog/ädelövkog/lövskog
8C	Trädbärande gräsmark, träd unga -medelålder	0,64	Svämlövskog/ädelövkog/lövskog

Beskrivning

Delområde 8A -är tomtmark som utgörs av hävdad gräsmark och vattendraget är kanaliserat och stensatt. Längs en del av sträckan finns en rad av träd bestående av klibbal, ask och enstaka ek, sälg, björk och tall. Några askar är hamlade.

Delområde 8B är en flack fuktig till frisk före detta betesmark som inte har hävdats på många år, men det finns ännu inga buskar eller träd ute i betesmarken. Längs vattendraget växer en del klibbal och enstaka ek, sälg och björk. Bland växterna har följande arter noterats, strätta, hampflockel, strandklo (karaktäristiska arter för svämlövskog); fackelblomster, vitplister, kärtistel (karaktäristiska eller typiska arter för högörtäng) samt bladvass och sjöfräken. Trana har observerats i området.

Delområde 8 B trädbärande gräsmark.

Delområde 8C utgörs av blöt mark med undantag av det nordligaste området. I de blöta partierna växer självföryngrad till större del ung klibbal och det finns enstaka lågor, högstubbar och alsocklar. Florans fältskikt består bland annat av skärmstarr, strätta, strandklo och älggräs (karaktäristiska arter för svämlövskog) och i buskskiktet finns sparsamt med grå- eller bindvide. I det torrare partiet i norr dominerar björk och sälg med enstaka unga ekar och granar.

Delområde 8 C trädbärande gräsmark.

Bevarandemål

I delområde 8A bibehålls nuvarande markanvändning så länge markägarna vill det, men om detta önskemål upphör är målet att vattendragsfåran ska vara mer naturlig och beskuggad. I

delområdena 8B och 8C är målsättningen naturskogsliknande svämlövskog och hydrologi. Skogen ska vara olikåldrig och skiktad med ett rikligt inslag av gamla träd och död ved. Klibbal, och ask om det är möjligt, ska dominera, särskilt närmst vattendraget, och i övrigt ska trädslagsvariationen vara stor. För Natura 2000 naturtypen svämlövskog (91E0) ska gynnsam bevarandestatus uppnås och bibehållas.

Åtgärder

I delområde 8 A har undantag gjorts från föreskrifterna så att man får ta bort träd och buskar i vattendraget för att hålla tomtmarken tillräckligt torr. Undantaget kvarstår bara så länge markägaren vill kunna avverka träd och buskar. Se till att vatten från vattendraget inte leds genom dammen i den västra delen av delområde 8A. Om markägaren skulle gå med på det i framtiden så restaureras vattendragsfåran så att den blir mer naturlig och beskuggad. I delområde 8 B och C görs följande:

- Avverka och forsla bort gran.
- Skötseln inriktas på att skapa ett naturskogsliknande tillstånd och när det har uppnåtts så sköts delområdet som delområde 2 svämlövskog, ovan.
- Försiktig friställning av gamla och grova lövträd.
- Motverka avrinning. Åtgärder som påverkar avrinningen kan vara vattenverksamhet som kräver särskilt tillstånd enligt miljöbalken.

4.9 Skötselområde 9 – åkermark

SKÖTSELOMRÅDE 9A till 9B, åkermark (totalt cirka 0,075 ha)

Område	Markanvändning	Areal (ha)	Mål
9A	Åkermark	0,71	Åkermark
9B	Åkermark	0,04	Svämlövskog/ädelövkog/lövkog

Beskrivning

Delområde 9 A – består av vallodling på åkermark och området har sannolikt odlats under mycket lång tid, den är markerad som åkermark på Häradsekonomska kartan (1926-34) och utgörs i dagsläget av vallodling.

Delområde 9 B – utgör en del av en åker som har funnits länge och som har utökats de senaste decennierna så att den i nuläget endast ligger cirka 8 meter från vattendraget.

Delområde 9 A utgörs av åkern till vänster i bild.

Bevarandemål

Delområde 9 A inom ett avstånd på 10 m från vattendraget utgörs marken av en ekologiskt funktionell kantzon. Delområdet utgörs av vallodling eller odling som är ännu mer skonsam mot vattendraget. Om önskemål från markägare eller arrendator om åkerbruk upphör övergår markanvändningen till att en 30 m bred ekologiskt funktionell kantzon bestående av träd och buskar etableras och på övrig mark skapas naturbete alternativt till svämlövskog, ädellövskog eller lövskog i hela delområdet, i prioriterad ordning. Delområde 9B ska övergå till skog, enligt prioriterad ordning ovan, för att utöka skyddszonen mot vattendraget.

Åtgärder

Delområde 9A - inga bekämpningsmedel får användas. Gödsel får endast användas i form av naturgödsel utanför ett avstånd på 10 meter från strandbrinken. Om betesdjur kommer finnas i området får stödutfodring inte ske närmare än 50 m från vattendraget. Om betesdjur kommer finnas i området görs en översyn av stängsel och stängselgenomgångar. Området hävdas genom vallodling eller bete.

Delområde 9B ska övergå till svämlövskog, ädellövskog eller lövskog, i prioriterad ordning, för att utöka skyddszonen mot vattendraget.

Följande åtgärder genomförs i åkermark endast om markägare och arrendatorer godkänner det: återmeandra vattendrag, skapa svämzoner, öka beskuggning inklusive instängsling av vattendraget.

5 Friluftsliv

Naturreservatet utnyttjas inte i någon större omfattning av allmänheten idag, men det har ett potentiellt rekreativt värde i form av det slingrande vattendraget med partier av omgivande svämlövskogar och betesmarker.

5.1 Tillgänglighet, information, utmärkning mm.

Tillgängligheten till Naturreservatet varierar i olika delar av området. Det finns befintliga markvägar/skogsbilvägar som gör det möjligt för besökare att nå olika delar av naturreservatet till fots. Naturreservatet ligger inte tätortsnära och nås med bil eller genom att beställa närtrafik (taxi) från Klippan genom Skånetrafiken.

Gränsutmärkning ska utföras enligt Naturvårdsverkets anvisningar snarast efter att beslutet om bildande av naturreservat har vunnit laga kraft. Gränsmarkeringar underhålls och förnyas vid behov. Miljövänligt material eftersträvas för gränsutmärkningsstolpar och skyltar.

Vid behov kan en led eller stig anläggas av förvaltaren eller med förvaltarens medgivande, i samråd med berörda markägare, om det behövs för friluftsliv, rekreation eller utbildning. Detta ska i så fall ske utan att områdets bevarandevärden skadas på ett betydande sätt. Stigarna ska markeras.

Det finns idag inga renhållnings- eller sanitära anordningar för allmänheten. Om naturvårdsförvaltaren bedömer att det finns behov för det kan man komplettera med detta framöver. Förvaltaren ansvarar för underhåll och avtal skrivs eventuellt med kommunen.

Bevarandemål

Naturreservatet ska utgöras av ett rekreations- och friluftsområde där hänsyn tas till natur- och kulturvärden. Informationen i området ska vara lättillgänglig och bidra till att förhöja upplevelsen av besöket. Informationen ska vara i gott skick och underlätta för besökare att uppleva området.

Målindikatorer

- Det ska finnas minst en informationsskylt med beskrivning av naturreservatet.
- Det ska finnas en parkeringsplats.
- Det bör finnas en vägvisningsskylt till naturreservatets parkering, förslagsvis vid väg 1865 vid avtagsvägen till naturreservatets parkering, i närheten av Färingtofta kyrka.

Engångsåtgärder

- Gränsutmärkning av naturreservatet ska utföras enligt Naturvårdsverkets anvisningar snarast efter att beslutet om bildande av naturreservat har vunnit laga kraft.
- Informationsskylt om naturreservatet sätts upp enligt förslag på bilaga D.
- När vägvisningsskyltar ska sättas upp ansvarar förvaltaren för kontakt med trafikverket och ser till att vägvisningsskyltarna kommer på plats.
- En bilparkering för 3 till 4 bilar anläggs i eller intill reservatet, se kartbilaga D. Förvaltaren ansvarar för detta. Tillgänglighet till bilparkering och väg fram till denna löses genom servitut.

Löpande skötselåtgärder

- Förvaltaren ansvarar för underhåll av gränsmarkeringar och informationsskyltar.

- Förvaltaren ansvarar för underhåll av skogs- och markvägar vid behov så att de är framkomliga.
- Förvaltaren ansvarar för underhåll av parkeringsplats vilket löses genom avtal. Allmänheten når parkeringen via enskild väg. Träd som fallit över stig/väg/parkering får flyttas åt sidan och läggas på annan plats i samma del av skogen för att förmultna.

6 Jakt och fiske

De inskränkningar som finns i jakträtten är att man inte får utfodra vilt, röja siktgator samt uppföra jaktorn. Vid behov kan man använda enklare jaktorn men man måste ta bort dessa direkt efter jakten. Fiske är inte tillåtet inom reservatet, med några undantag enligt föreskrifterna för naturreservatet.

7 Tillsyn

Länsstyrelsen ansvarar för regelbunden tillsyn av reservatet.

8 Dokumentation och uppföljning

8.1 Uppföljning av bevarandemål och skötselåtgärder

Uppföljning av bevarandemål ska ske i enlighet med de anvisningar som Naturvårdsverket utfärdar. Skötseln av naturreservatet följs upp kontinuerligt så att bevarandemål och syfte med naturreservatet uppnås. Länsstyrelsen ansvarar för uppföljning och avrapportering av skötselåtgärder. Flodpärlmussla är en natura 2000-art och det finns även ett nationellt åtgärdsprogram som håller på att förnyas. Det har varit på remiss och ska fastställas.

8.2 Revidering av skötselplanen

Skötselplanen gäller tills vidare, dock kan uppföljning av bevarandemålen medföra att skötselåtgärder måste anpassas till ny kunskap.

8.3 Uppföljning av kostnader

Görs årligen av den som enligt avtal ansvarar för skötseln. Avrapportering ska ske till Länsstyrelsen årligen.

9 Kostnadsansvar och prioriteringar

Åtgärd	Tidpunkt	Skötsel- område	Kostnads- och åtgärds- ansvarig	Prio (1-3)	Upplysningar
Vatten- och markskötsel					
Ekologisk restaurering av vattendraget, tex strukturer och funktioner.	Inom 10 år	Hela området	Förvaltaren	1	Inga mark- eller vattenskador får uppkomma
Leda om betesdjur så att de inte går i/igenom vattendraget så att det orsakar skada på vattendraget eller flodpärlmussla (tex anlägga broar och betespumpar).	Snarast, därefter löpande	Hela området	Förvaltaren	1	Inga mark- eller vattenskador får uppkomma.
Hydrologisk restaurering, tex svämzoner och vattenflöde.	Inom 10 år	I hela området.	Förvaltaren	1	
Om-/nystängsling vid vattendraget för att öka beskuggning av vattendraget.	Inom 10 år	7, 9 A	Förvaltaren		Taggtråd används om markägare eller arrendator efterfrågar det.
Åtgärder för att gynna flodpärlmussla, tex flytta ihop populationen om denna åtgärd har vetenskapligt stöd	Inom 10 år	Hela området	Förvaltaren	2	Samråd med Länsstyrelsens ÅGP-ansvarige
Avverka gran och tall, dock sparas gamla vidkroniga tallar och deras ersättare	Snarast	2, 3, 8	Förvaltaren	2	Inga mark- eller vattenskador får uppkomma
Avverka gran och tall i barr- och blandskogsbestånd, dock sparas gamla vidkroniga tallar och deras ersättare	Snarast efter år 2050.	4,5,6	Förvaltaren	1	Inga mark- eller vattenskador får uppkomma
Röjning av uppkommande barrträd	Löpande	Hela området	Förvaltaren	2	Motormanuellt
Ta bort främmande och/eller invasiva arter, tex signalkräfta (invasiv), hybridasp och häggmispel	Snarast	Hela området	Förvaltaren	2	Använd så effektiva och långtidsverkande metoder som möjligt Återkommande insatser vid behov.
Röjning av hyggen för att gynna klibbal, ädellöv och mindre vanliga	Vid behov efter avverkning	4,5,6	Förvaltaren	2	Motormanuellt

lövträdsarter efter tidigare avverkning.					
Naturvårdsinriktad skötsel av skog (tex frihuggning, luckhuggning, ringbarkning)	Inom 10 år	2,3,4,5,6,8	Förvaltaren	3	Inga mark- eller vattenskador får uppkomma
Tecknande av nyttjanderättsavtal	Vid behov	-	Förvaltaren	3	
Drift och underhåll av nyttjanderätter	Vid behov	-	Berörd innehavare	2	
Dokumentation av biologiska värden	Vid behov	Hela området	Förvaltaren	2	
Uppföljning av skötsel mål	Enligt Naturvårdsverkets riktlinjer	Hela området	Förvaltaren	1	
Revidering av skötselplan	Vid behov	Hela området	Förvaltaren	3	
Underhåll av befintligt stängsel	Löpande	7	Betesarrendator / förvaltaren	1	Betesarrendator står för underhåll av befintligt stängsel. Om stolpar ska bytas ut mot ekstolpar ansvarar förvaltaren för det, inklusive merkostnaden jämfört med konventionella stolpar.
Röjning av igenväxningsvegetation på betesmarker utanför en zon på 10 m från vattendraget.	Löpande	7	Markägare/betesarrendator	3	Inga mark- eller vattenskador får uppkomma
Uppsättning och underhåll av stängselgenomgångar	Snarast möjligt, löpande underhåll	7	Förvaltaren	1	
Underhåll av fornlämningar	Löpande	7	Förvaltaren	2	
Underhåll av skogs-/markvägar och broar så att de är framkomliga.	Vid behov	Hela området	Förvaltaren	1	Inga mark- eller vattenskador får uppkomma
Anläggningar					
Uppsättning och underhåll av gränsutmärkning	Snarast, sedan löpande	Hela området	Förvaltaren	1	

Uppsättning och underhåll av informationsskyltar	Snarast, sed-an löpande	Se bilaga D	Förvaltaren	1	
Uppsättning av vägvisningsskyltar	Snarast	-	Förvaltaren	1	
Anläggning av parkering	Snarast	Se bilaga D	Förvaltaren	1	
Underhåll av parkering	Vid behov	Se bilaga D	Förvaltaren	2	Eventuellt avtala med kommunen

Följande åtgärder genomförs i åker eller betesmark endast om markägare och arrendatorer godkänner det: återmeandra vattendrag, skapa svämzoner, öka beskuggning inklusive instängsling av vattendraget.

10 Rödlistade arter

Nedan förtecknas de signalarter (arter som signalerar höga naturvärden; Skogsstyrelsen 2014), rödlistade arter eller fridlysta arter som noterats i området mellan åren 1998 till 2017. Rödlistade arter anges med förkortning av hotklass enligt Art Databankens rödlista från 2015¹¹. Kärlväxter, musslor och fisk har inventerats till viss del medan t.ex. fåglar och insekter är mer bristfälligt undersökta. I listan redovisas även arter som har noterats i närheten av naturreservatet inom parantes.

	Art	Vetenskapligt namn	Rödlistekategori
Kärlväxter	Backtimjan	<i>Thymus serpyllum</i>	NT
	Åkerkulla	<i>Anthemis arvensis</i>	NT
	Desmeknopp	<i>Adoxa moschatellina</i>	NT
	Bäckbräsa	<i>Cardamine amara</i>	-
	Kärrfibbla	<i>Crepis paludosa</i>	-
	Kransrams	<i>Polygonatum verticillatum</i>	-
	Missne	<i>Calla palustris</i>	-
Ryggradslösa djur	(Violettkantad guldinge)	<i>Lycaena hippothoe</i>	NT
	(Silversmygare)	<i>Hesperia comma</i>	NT
	Flodpärlmussla	<i>Margaritifera margaritifera</i>	EN
	(Flodkräfta)	<i>Astacus astacus</i>	CR
Fåglar	(Gröngöling)	<i>Picus viridis</i>	NT
	(Pilgrimsfalk)	<i>Falco peregrinus</i>	NT
	(Svart stork)	<i>Ciconia nigra</i>	RE
Fiskar	Lake	<i>Lota lota</i>	NT
	(Äl)	<i>Anguilla anguilla</i>	CR

¹¹ Hotkategorier enligt fastställd svensk rödlista av Art Databanken från 2015. Hotkategorierna är: NT=missgynnad, VU=sårbar, EN=starkt hotad, CR=akut hotad, RE=försvunnen och DD=kunskapsbrist, LC= livskraftig.

11 Källor

11.1 Litteratur

- ArtDatabanken 2015. Rödlistade arter i Sverige 2015. ArtDatabanken SLU, Uppsala
- Ekologgruppen, 2002. Rönne å vattenprotokoll, Ekologgruppen i Landskrona.
- Ekologgruppen. 2015. Vattenkontroll Rönne å. Rönneåkommittén, Ringsjöns vattenråd.
- Ekologgruppen. 2017. Vattenkontroll Rönne å. Rönneåkommittén, Ringsjöns vattenråd.
- Havs- och vattenmyndigheten. Åtgärdsprogram för flodpärlmussla – *Margaritifera margaritifera*. Remissversion 2017-05-29.
- Henriksson, L. och Bergström, S-E. 1997. Flodpärlmussla och tjockskalig målarmussla i Kristianstads län 1995. Länsstyrelsen i Skåne.
- Henriksson, L. och Oscarsson, H.G. 1987 Flodpärlmusslan i Kristianstads län 1986. Zoologiska institutionen, Göteborgs universitet. Göteborg.
- HVFMS 2013:19. Havs- och vattenmyndighetens föreskrifter om klassificering och miljökvalitetsnormer avseende ytvatten.
<https://www.havochvatten.se/hav/vagledning--lagar/foreskrifter/register-vattenforvaltning/klassificering-och-miljokvalitetsnormer-avseende-ytvatten-hvmfs-201319.html>
- Hylander, S. 2004. Flodpärlmusslans känslighet för predation från kräftor – effekt i jämförelse med andra hotfaktorer i ett skånskt vattendrag. Länsstyrelsen i Skåne län.
- Hylander, S. 2005. Biotopkartering av Klingstorpabäcken 2003 – naturvärden och behov av restaureringsåtgärder i ett biflöde till Rönne å. Länsstyrelsen i Skåne län. Rapportserien Skåne i utveckling 2004:18.
- Hylander, S. och Eriksson, M. under bearbetning. Flodpärlmusslan i Klingstorpabäcken i Rönne ås vattendragssystem – Ett faktablad om naturvärden och hot på 18 lokaler. Länsstyrelsen i Skåne län.
- Klippans kommun. 2007. Naturvårdsprogram för Klippans kommun.
- Lundberg S.och Bergengren J. 2008. Miljöövervakningsstrategi för stormusslor. PM från Naturhistoriska riksmuseet. 2008:1.
- Naturvårdsverket. 2005. Åtgärdsprogram för bevarande av flodpärlmussla. Rapport 5429.
- Skogsstyrelsen, 2014. Handbok för inventering av nyckelbiotoper. Skogsstyrelsen, Jönköping.

11.2 Kartor, databaser och hemsidor

- Artportalen, Artdatabanken SLU. 2015
- Ekonomiska kartan 1970, Färingtofta J133.3C3j72. Rikets allmänna kartverks arkiv.
- Generalstabskartan 1865, Lund J243-5-1. Rikets allmänna kartverks arkiv.
- Häradsekonomiska kartan 1926-34, Röstånga J112-3-57. Rikets allmänna kartverks arkiv.

Laga skifte 1836, Färingtofta socken Färingtofta nr 1-7. Lantmäteristyrelsen arkiv.
www.viss.lansstyrelsen.se. VISS – Vatteninformationssystem i Sverige. Klingstorpabäcken
statusklassning. Hämtad 2017-11-15 och 2018-01-09.
Länsstyrelsen Skåne. Kulturmiljöprogram. [http://www.lansstyrelsen.se/skane/
Sv/samhallsplanering-och-kulturmiljo/landskapsvard/kulturmiljoprogram/sarskilt-
vardefulla-kulturmiljoer-i-skane](http://www.lansstyrelsen.se/skane/Sv/samhallsplanering-och-kulturmiljo/landskapsvard/kulturmiljoprogram/sarskilt-vardefulla-kulturmiljoer-i-skane)
Skogsstyrelsens hemsida – skogens pärlor. Hämtad 2018-02-20.
Skyddad natur, kartverktyg från Naturvårdsverket.
<http://skyddadnatur.naturvardsverket.se/> Hämtad 2017-07-07
Skånska rekognosceringskartan, kartblad II Ö 201. Originalen finns på Krigsarkivet.
Jordbruksverket. 2003. Ängs- och betesmarksinventeringen,
<https://etjanst.sjv.se/tuvaut/site/area.jsp?id=3F5-QBH>
Övriga kartor och bakgrundskartor: © Lantmäteriet, Geodatasamverkan.

11.3 Muntliga kontakter

Fredrik Broberg, Skogsstyrelsen.

Bertil Nilsson, Länsstyrelsen Skåne.

Naturreseptatet Klingstorpabäcken i Klippans kommun syftar till att långsiktigt bevara natur-, kultur- och geologiska värden.

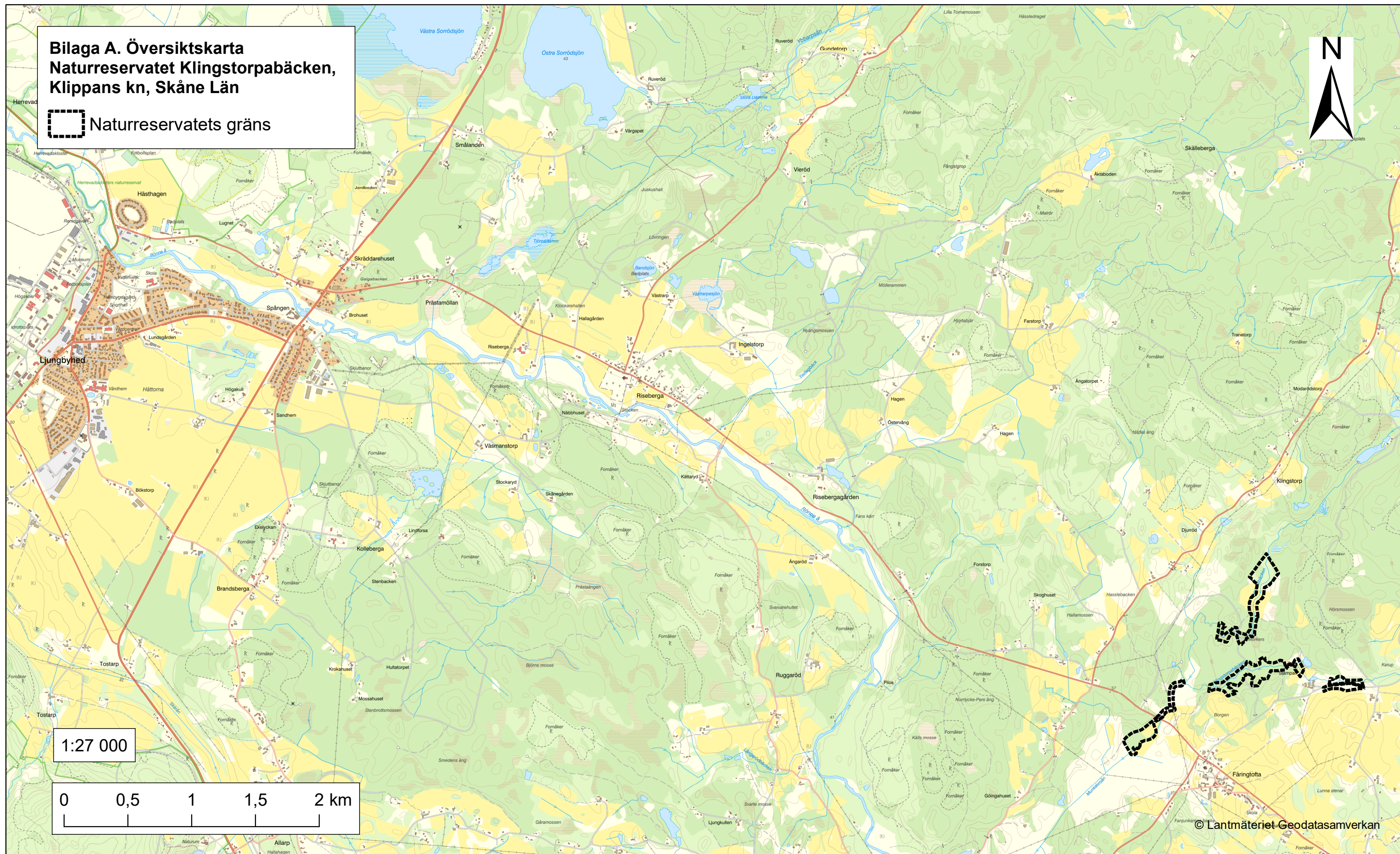
En del i länsstyrelsens verksamhet är att skydda värdefull natur genom att bilda naturreseptat och upprätta skötselplaner.

Skötselplanen innehåller syftet med naturreseptatet, en markhistorisk beskrivning samt planerad markanvändning, mål och skötselåtgärder för området. Den innehåller även information om friluftsliv och om hur en framtida uppföljning av området är tänkt att ske.

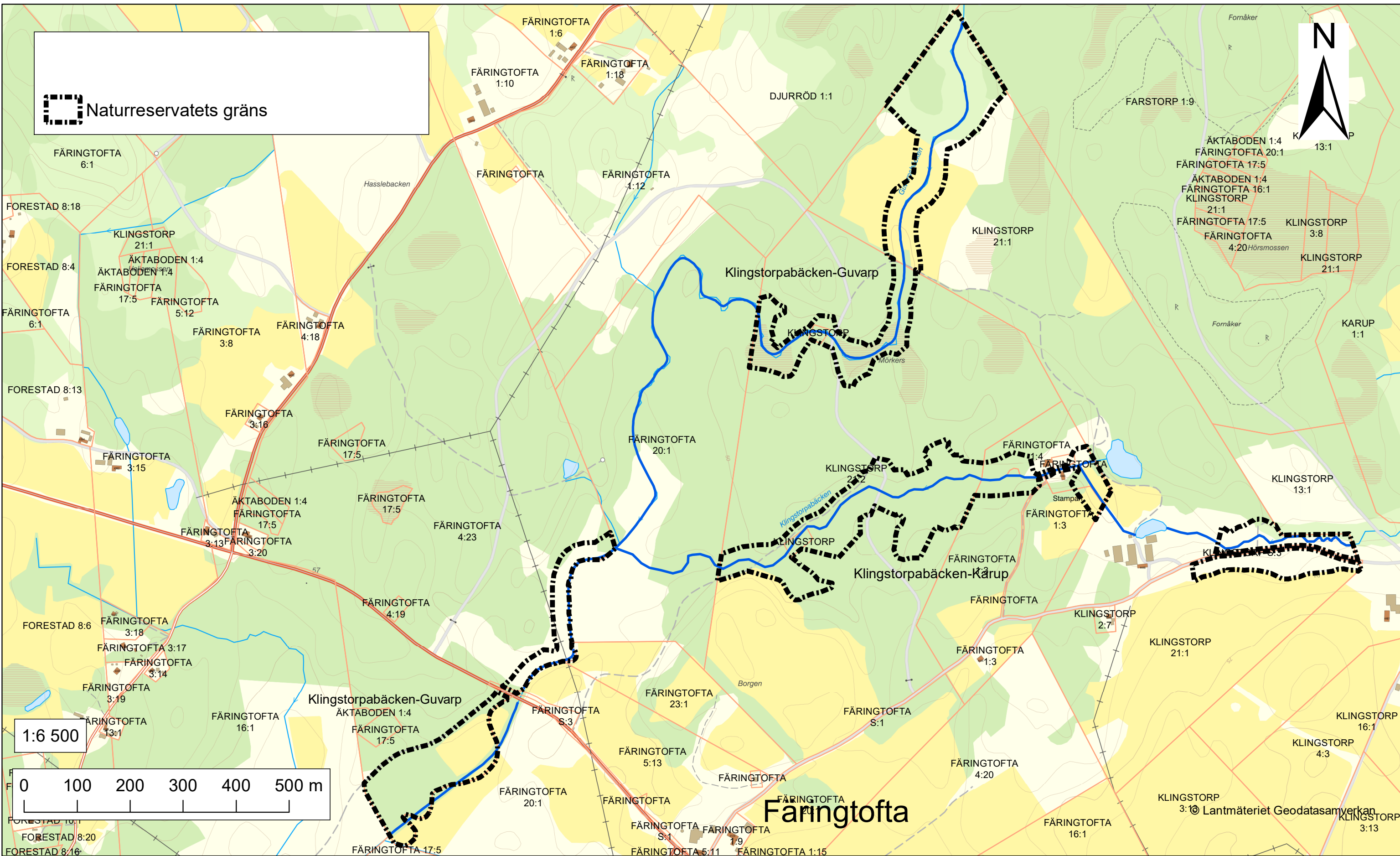
Länsstyrelsen
Skåne

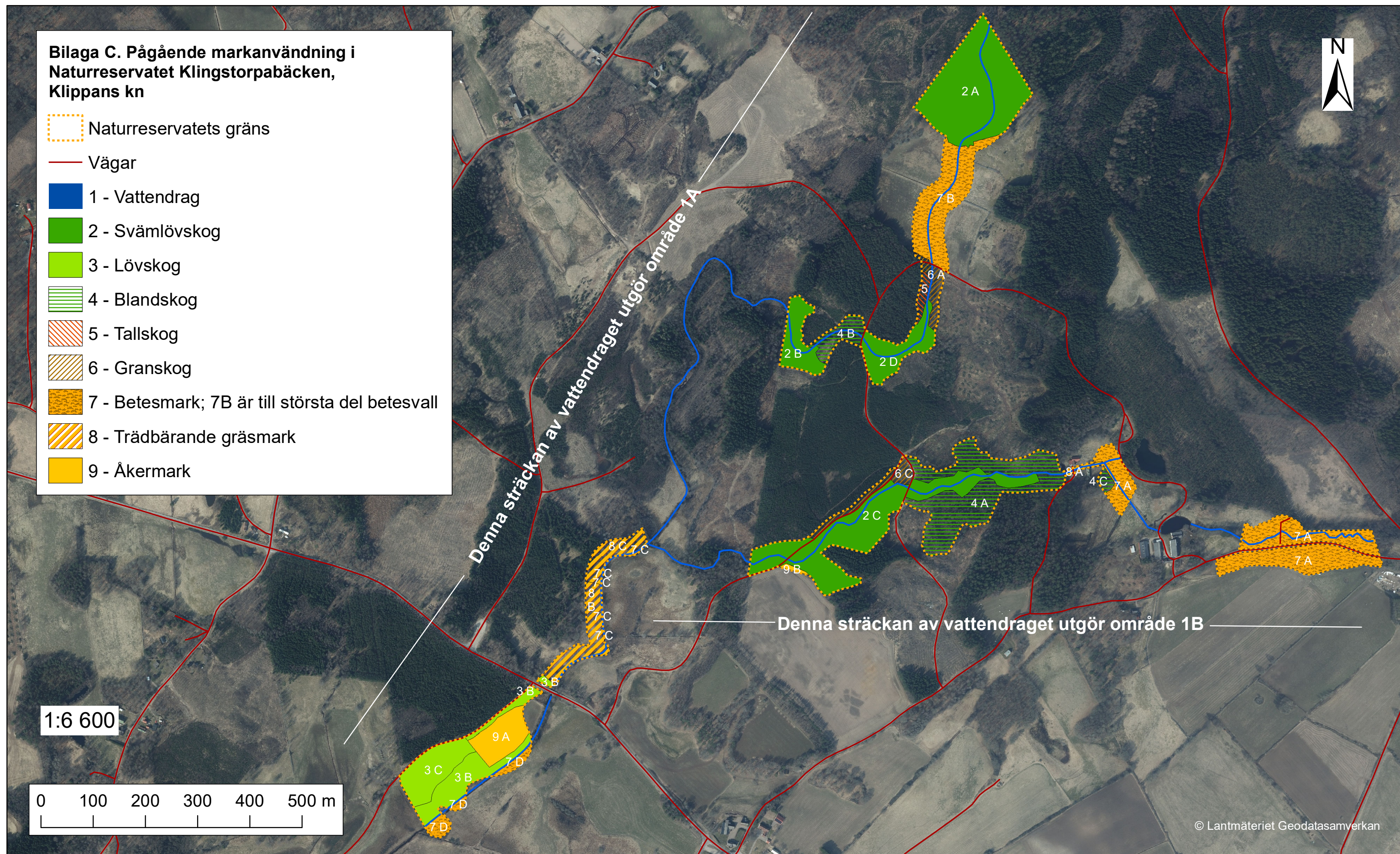
www.lansstyrelsen.se/skane

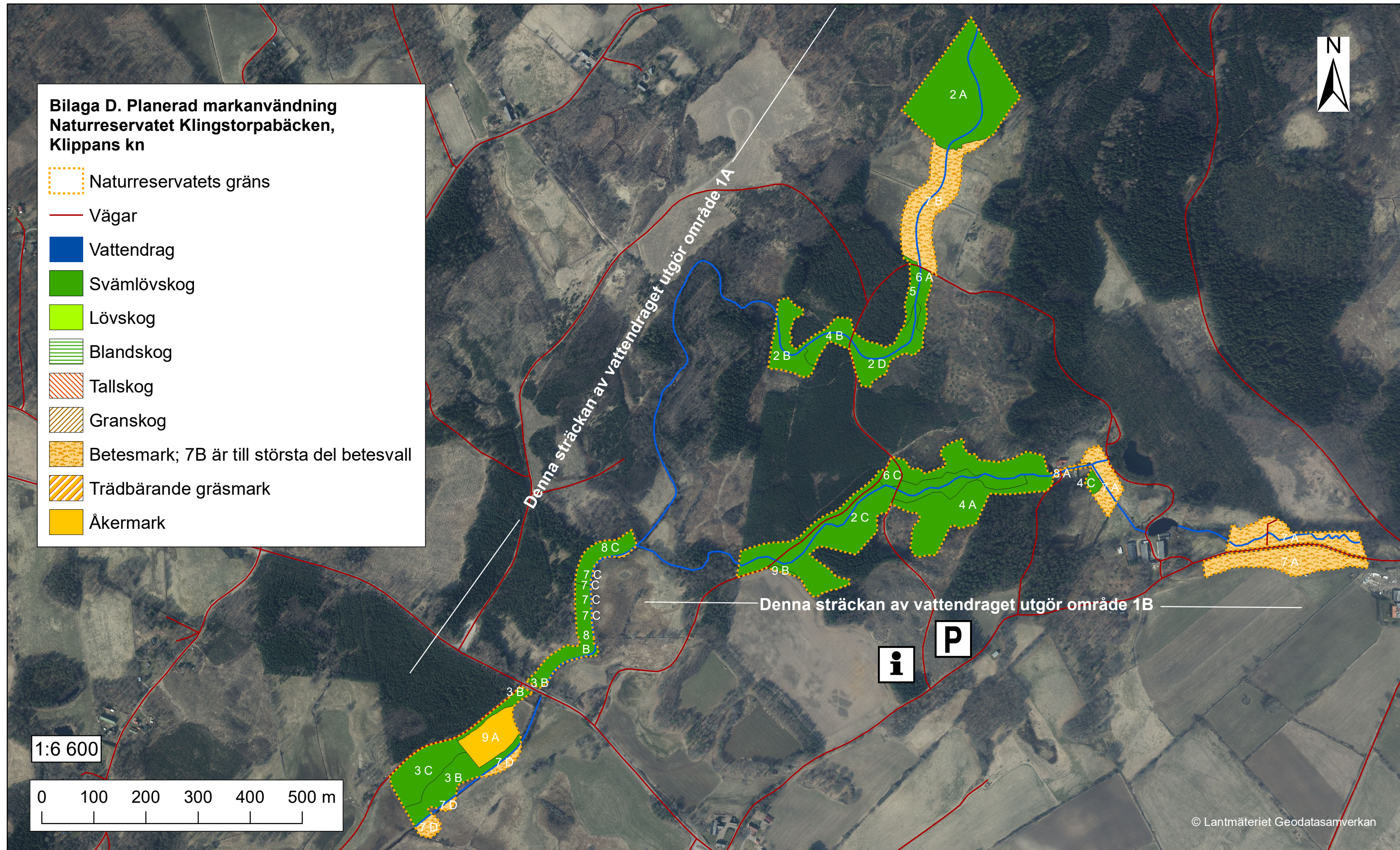

Tillhör Länsstyrelsens beslut datum
Dnr 511-10976-12, 1276-205

Inkomna yttranden samt Länsstyrelsens bemötande angående förslag till naturreservatet Klingstorpabäcken

Telia Sonera Skanova Access AB (Skanova)

Skanova har markförlagda kabelanläggningar inom detaljplaneområdet, se bifogade kartor. Skanova önskar att så långt som möjligt behålla befintliga kabelanläggningars nuvarande läge för att undvika olägenheter och kostnader som uppkommer i samband med flyttning. Denna ståndpunkt skall noteras i planhandlingarna. Tvingas Skanova vidta undanflyttningsåtgärder eller skydda telekablar för att möjliggöra exploatering förutsätter Skanova att den part som initierar åtgärden även bekostar den.

Kommentar: De kabelanläggningar som Skanova pekar ut ligger utanför naturreservatet vars gräns är dragen och kommer mätas in utanför vägområdet för väg 1865.

Puggehatten - Skånes Mykologiska Förening med yttrande beträffande "Förslag till bildande av naturreservatet Klingstorpabäcken i Klippans kommun" dnr 511-10976-2012

Puggehatten ser mycket positivt på, och tillstyrker, förslaget att bilda naturreservatet Klingstorpabäcken. Området är mykologiskt helt outforskat. Beskrivningen av området tyder på att det finns en avsevärd potential för rödlistade och hotade svampar inom delar av området, sannolikt framförallt inom skötselområde 7–Betesmark. Det vore önskvärt med en riktad svampinventering av denna del för att ge en utgångspunkt för framtiden.

Puggehatten har i övrigt följande synpunkter.

Föreskrifterna

- C6 har fått en dubblerad skrivning av vissa delar. I övrigt är detta ett utmärkt exempel på en framåtsyftande skrivning som möjliggör fortsatt kunskapsuppbyggnad.

Skötselplanen

- 4.7 Skötselområde 7 – Betesmark. Av beskrivningen att döma finns här potential för rik ängssvampsfunga och föreslagna åtgärder och långsiktiga mål förefaller oss tillräckliga för att bevara denna. Undersökningar behövs dock.
- 4.9 Skötselområde 9 – Åkermark. Föreslagna långsiktiga mål och åtgärder har goda utsikter att gynna en etablering av ängssvampar.
- 5.1 Tillgänglighet etc "En bilparkering för 3 till 4 bilar anläggs i reservatet, se kartbilaga D. Förvaltaren ansvarar för detta." Utmärkt, men stämmer placeringen på kartan? Den är inte "i reservatet".

I övrigt kan vi inte se annat än att föreslagna åtgärder och skötsel även bör gynna den funga som är den naturliga i miljöerna.

Föreningen, eller enskilda medlemmar, kan framöver och efter överenskommelse bidra till att öka kunskapen om områdets funga. Kontakt tas enklast via epost på info@puggehatten.se.

Kommentar: Länsstyrelsen ser mycket positivt på att inventeringar av svampfloran görs framöver i ovan nämnda områden. Förslag på plats för bilparkering är rätt utritad.

Lunds Botaniska Förenings styrelse

Lunds Botaniska Förening är positivt inställd till bildandet av naturreservatet Klingstorpabäcken. Området har höga naturvärden och är viktigt för den biologiska mångfalden.

Under beskrivningarna över de olika områdena nämns tre olika typer av arter signalarter, typiska arter och karaktäristiska arter. Det behövs ett förtydligande vad skillnaden är mellan dessa tre artgrupper. Det blir rörigt då t.ex. missne är uppräknad både under signalarter och typiska arter under samma delområde.

I beskrivningen av de olika delområdena i skötselområde 3 beskrivs det vilka trädslag som växer inom området. Under åtgärder står det "Ta bort arter som inte förekommer naturligt i området". Det bör framgå att det rör sig om häggmispel och hybridasp. Det bör också förtydligas med vilken metod dessa träd ska tas bort med tanke på förmågan att skjuta rotskott.

Kommentar: Synpunkterna har beaktats.

Söderåsens miljöförbund

Söderåsens miljöförbund ser mycket positivt på Länsstyrelsens förslag till bildande av ett naturreservat kring Klingstorpabäcken. Området är mycket värdefullt för naturvård och biologisk mångfald både vad gäller vattendraget och omgivande

skogsmark. Bildande av naturreservat sker helt i enlighet med kommunens naturvårdsprogram där området pekats ut som nationellt värdefullt.

Jan Ljungdahl

Undertecknad har gräns mot en av fastigheterna (Jennergren).

Vi har sett varje snörik vinter spåren av vildsvin som har gått ner till skogspartierna vid bäckarna och kunnat konstatera att området där har varit BB för vildsvinsproduktionen. Skadorna på vår åkermark 24 tunnland har varit från 0,5 tunnland till 20 tunnland. Vår biologiska mångfald fick år 2012 mycket stora skador med många rara växter utrotade.

Grannens betesmark på en fd vulkan med ännu fler sällsynta växter sår ut som en sönderbombad bombkrater. Vi erinrar för övrigt om Barsebäcks gods stora utfordring av vildsvin, som medförde att grisarna spreds åt alla håll. Tre trafikolyckor väster Munkabron resulterade i 3 dödade grisar och en totalkvadad bil.

Jag är inte motståndare till naturreservatet, men av hänsyn till matproducenterna i omgivningen, så måste jakt vara tillåten i hela området. Länsstyrelsen ersätter inte skadade grödor och biologisk mångfald. Tänk på att det kan bli aktuellt för jakt av mink, mårddhund etc. När jag skriver jakt menar jag jakt med hund eftersom man inte får ut djuren annars från området.

Ert svar kommer förmodligen att bli att vildsvin har funnits i Sverige i tusentals år, men jag har inte hittat några uppgifter om vildsvin som gäller Skåne de senaste 500 åren. Varg har funnits i området på 1700talet. När chefen för nationalparken på Söderåsen åberopade skyddsjakt för att driva bort grisarna från nationalparken, så blev ju resultatet att vi fick större problem.

Beviljar Ni ersättning för viltstängsel till 100 ha ?? så kan möjligen de 15 tofsviporna, som trippat omkring i området möjligen komma tillbaka. ???

Enligt anvisningarna för bestämmelser kring naturreservatet och jaktfrågan så får Ni helt enkelt inte vara för blåögda.

Kommentar: Enligt remissförslaget så är jakt med hund tillåtet inom naturreservatet. När det gäller tofsvipan så är dikning och torrläggning ett av de större hoten mot arten idag. Om föreslaget naturreservat beslutas bör detta hot minska på sikt i området, bland annat eftersom syfte och åtgärder till viss del handlar om att minska torrläggningen av området.

Trafikverket

Reservatsområdet gränsar till den statliga vägen 1865, men enligt handlingarna omfattas vägen och dess vägområde inte av reservatsområdet. Trafikverket har därmed inget att erinra mot förslaget.

Havs- och vattenmyndigheten

Havs- och vattenmyndigheten tillstyrker förslaget. Klingstorpabäcken är ett nationellt särskilt värdefullt vatten och skyddet bidrar till uppnåendet av etappmålet för skydd av sjöar och vattendrag. Vi vill påminna om att vi tidigare genom en ärendeanteckning i VicNatur har godkänt samrådet för Klingstorpabäcken och då angivit att ytterligare samråd i ärendet inte behöver ske. Havs- och vattenmyndigheten ser helst att samråden med HaV i naturreservatsärenden fortsättningsvis i normalfallet inte genomförs som formella remisser utan istället tidigare i naturreservatsprocessen och genom VicNatur.

Beslut om detta yttrande har fattats av enhetschefen Fredrik Nordwall efter föredragning av utredaren Erik Törnblom.

Kulturmiljöenheten, Länsstyrelsen Skåne

Kulturmiljöenheten har ingen erinran i rubricerat ärende.

Markägare Florence Eberhardt

Florence meddelar slutligen att hon inte är intresserad av att det bildas ett naturreservat på hennes fastighet Färingtofta 20:1. Florence har tidigare även föreslagit muntligen att man utifrån reservatsavgränsningen i remissförslaget utesluter de öppna jordbruksmarkerna, förutom en smal zon närmst vattendraget, på hennes fastighet.

Kommentar: Länsstyrelsen har beaktat att markägaren inte längre är intresserad av naturreservat. Länsstyrelsen har skickat ett förslag på ny avgränsning enligt markägarens önskemål, till markägaren för synpunkter. Länsstyrelsen bedömer att det fortfarande finns ett stort behov att det föreslagna området på denna fastighet ingår i naturreservatet.

Arrendatorerna Fredrik Amilon och Ingela Jönsson

Muntliga synpunkter har förts fram om att minimera restriktioner för brukandet av öppen jordbruksmark och djurhållning på de fastigheter som de arrenderar, Färingtofta 20:1 och 4:23, inom naturreservatet enligt remissförslaget.

Kommentar: Länsstyrelsen har beaktat detta.

HUR MAN ÖVERKLAGAR LÄNSSTYRELSENS BESLUT

Mottagare

För att överklaga beslutet skriver ni till regeringen, Miljödepartementet.
Observera dock att ni ska skicka överklagandet till skane@lansstyrelsen.se eller till
Länsstyrelsen Skåne, Miljöavdelningen, 205 15 MALMÖ.

Tid för överklagande

Överklagandet ska ha kommit in till Länsstyrelsen senast den 6 december 2019. Om
den som vill överklaga beslutet företräder det allmänna ska överklagandet dock ha
kommit in tre veckor från den dag då beslutet meddelades, annars kan
överklagandet inte tas upp till prövning

Innehåll

Överklagandet ska vara skriftligt. I överklagandeskrivelsen ska ni ange:

- vilket beslut ni överklagar, beslutets datum och ärendenummer (diarienummer),
- på vilket sätt ni vill att beslutet ska ändras,
- er adress, telefonnummer och eventuell e-postadress,
- eventuella handlingar eller annat som stödjer er mening.

Ytterligare upplysningar

Behöver ni veta mer om hur ni ska göra kan ni ringa till Länsstyrelsen,
telefon 010-224 10 00 (växel).